

Filo350

Sverre Voje Blindheim

Mastergradavhandling i filosofi.

Viser zombie-argumentet at fysikalisme er en inadekvat teori?

Does the zombie-argument show that physicalism is inadequate?

Høst 2016

Institutt for Filosofi og førstesemesterstudier

UIB

Veileder: Mette Kristine Hansen

Forord:

Aller først vil jeg starte med å takke min veileder, Mette.

Uten deg hadde jeg aldri klart å gjennomføre dette.

Takk for de utallige timene du har brukt på meg, samt for oppmuntringen.

Jeg vil også takke administrasjonen på instituttet for å ha utvist stor pragmatisk forståelse gjennom mine år som student her.

Den siste administrative delen jeg vil takke er Statens Lånekasse.

Takk for lån!

Jeg vil også takk min romkamerat Petter, for å ha latt meg prate hull i hans hode opp til flere ganger.

På samme tid er jeg nødt til å takke min foreldre.

Takk for evig støtte og inspirasjon!

I samme åndredrag vil jeg takke min bror for samme støtte og alltid kritiske spørsmål.

Til slutt vil jeg slenge ut en shout-out til alle mine home boys!

Takk for meg.

Abstract:

In this master thesis I present and analyse physicalism with the goal to formulate a definition of physicalism which is both necessary and adequate, so that it expresses a minimal physicalism.

I end up with a formulation based on relations, and specifically i formulate three versions of this relationship; namely Nomological Supervenience, Logical Supervenience and Metaphysical Supervenience.

After this the infamous zombie-argument is presented, explicated and analyzed.

At this time in the thesis i present a framework for analyzing conceivability, which is based on David Chalmers “Does Conceivability Entail Possibility”.

This gives us the concepts of *prima facie* vs ideal conceivability, positive and negative conceivability, and lastly primary and secondary conceivability.

The last chapter in this thesis consist of an implementation of this framework upon three central questions posed by the zombie-argument.

I show in this conceivability analysis that a zombie world is primary conceivable but not secondary conceivable.

This in turn leaves me to grant that the zombie-argument i successful in showing that Logical Supervenience is false, but not that Nomological or Metaphysical supervenience is false.

Lastly i argue that Logical Supervenience is not a necessary formulation of physicalism, and hence not an expression for minimal physicalism.

The same goes for Nomological Supervenience as that formulation is not adequate, and we end up concluding that Metaphysical Supervenience is an expression of minimal physicalism. This way I show that the zombie-argument is not successful in showing that minimal physicalism is false.

Abstrakt:

I denne masteravhandlingen har jeg presentert og analysert fysikalisme med det mål å finne en formulering som er både nødvendig og tilstrekkelig, slik at den uttrykker minimal fysikalisme.

Jeg ender opp med en formulering basert på relasjoner og jeg formulerer spesifikt 3 versjoner av denne relasjonen; Nomologisk Superveniens, Logisk Superveniens og Metafysisk superveniens.

Etter dette blir zombie-argumentet presentert, eksplisert og analysert.

Ved dette punktet i avhandlingen presenteres også et rammeverk for tenkelighet, basert på David Chalmers "Does Conceivability Entail Possibility".

Dette gir oss begrepene prima facie og ideell tenkelighet, positiv og negativ tenkelighet, samt primær og sekundær tenkelighet.

Det siste kapittelet i denne avhandlingen består av dette rammeverket implementert på tre sentrale spørsmål som zombie-argumentet stiller.

Jeg viser i denne analysen at en zombie-verden er primært tenkelig, men ikke sekundært tenkelig.

Dette betyr at argumentet suksessfullt kan vise at Logisk Superveniens er falsk, men ikke at Nomologisk eller Metafysisk Superveniens er falskt,

Til slutt argumenterer jeg for at Logisk Superveniens ikke er uttrykk for en minimal fysikalisme da den ikke er nødvendig.

Det samme gjelder Nomologisk Superveniens da denne ikke er tilstrekkelig.

Vi ender derfor opp med å konkludere at Metafysisk Superveniens er uttrykk for minimal fysikalisme, samt at hvis vi holder en slik formulering, så er ikke zombie-argumentet vellykket.

1.1 Presentasjon av problemstillingen.	S. 7.
1.1.1 Motivasjon.	S. 8-9.
1.2 Presentasjon av fysikalisme.	S. 9.
1.2.1 Historisk kontekst.	S. 9- 17.
1.2.2. Materialisme eller fysikalisme?	S. 17-20
1.3 Søket etter en adekvat formulering.	S. 20-21.
1.3.1 Undersøkelse av rekkevidde for “alt”.	S. 21-25.
1.3.1.1 Fundamentale egenskaper.	S. 26-28.
1.3.2 Presisering av “er fysisk”.	S. 28-29.
1.3.2.1 Nødvendighet.	S. 30-34.
1.3.2.2 Superveniens som relasjon.	S. 34-37.
2.1 Zombie-argumentet.	S. 38.
2.1.1 Historisk kontekst.	S. 39.
2.1.2 Presentasjon av zombie-argumentet.	S. 40-42.
2.1.3 De kritiske premissene og påfølgende spørsmål.	S. 42-43
2.2 Tenkelighetsrammeverk.	S. 44.
2.2.1 Prima facie og ideell tenkelighet.	S. 44-45.
2.2.2 Positiv og negativ tenkelighet.	S. 45-46.
2.2.2.1 Perseptuell forestilling og modal forestilling.	S. 47-49.
2.2.3 Primær og sekundær tenkelighet.	S. 49-51.
3. Tenkelighet og mulighet.	S. 52.
3.1 Tenkelighet.	S. 53-55.
3.1.1 Positiv og negativ tenkelighet.	S. 55-56.
3.1.2 Prima facie negativ tenkelighet.	S. 56-57.
3.1.3 Prima facie positiv tenkelighet.	S. 57-59.
3.1.3.1 Mulig verden Z1	S. 59-60.
3.1.3.2 Mulig verden Z2	S. 60-62.
3.1.4 Sekundær tenkelighet.	S. 62-65.
3.2 Mulighet	S. 65-67.
3.2.1 Primær tenkelighet.	S. 67-69.
3.2.2 Sekundær tenkelighet	S. 69-71.

3.3 Vurdering av zombie-argumentet s vellykkethet.	S. 71-74.
3.3.1 Logisk superveniens.	S. 74.
3.3.2 Nomologisk superveniens.	S. 75-76.
3.3.3 Metafysisk superveniens.	S. 77-78.
3.4 Minimal Fysikalisme	S. 78-82.
4. Referanseliste	S. 83.

1.1 Presentasjon av problemstilling.

Denne avhandlingen har som hovedformål å behandle Zombie-argumentet, som ble presentert av David Chalmers i hans berømte bok “The Conscious Mind”.

Mange med meg vil hevde at dette argumentet er et av de sterkeste argumentene mot den metafysiske tesen fysikalisme, og jeg vil av den grunn undersøke holdbarheten til argumentet som nettopp et argument mot fysikalisme.

For å kunne takle problemstillingen på best mulig måte har jeg valgt å dele besvarelsen min opp i tre deler.

Dette fordi jeg mener denne inndelingen vil hjelpe meg i å belyse problemstillingen, samt at en slik inndeling fortløpende vil gi oss innsikt i problemene rundt fysikalisme og zombie-argumentet slik at jeg ved veis ende blir i stand til å på en reflektert måte ta stilling til om hvorvidt fysikalisme som metafysisk teori holder eller ikke, samt avgjøre hvorvidt zombie-argumentet er vellykket.

I avhandlingens første del så vil jeg fokusere på å formulere en adekvat definisjon av fysikalisme, forstått som en metafysisk tese om forholdet mellom de ting som eksisterer i verden.

Hva jeg mener med adekvat, er at jeg vil søke å finne en definisjon som er både nødvendig og tilstrekkelig for fysikalisme, samtidig som definisjonen ikke krever mer av fysikalisme enn det en minimalt må kreve. Jeg vil derfor fortløpende under definisjonsprosessen kommentere og redigere formuleringen i lys av dette.

Jeg vil på samme tid også forsøke å endre opp med en formulering av fysikalisme som innebærer en superveniensrelasjon, da jeg finner det særlig hensiktsmessig å gjøre rede for relasjonen mellom de ting som eksisterer i form av superveniens.

I avhandlingens andre del kommer jeg til å presentere zombie-argumentet på en utførlig måte, og jeg vil i denne delen fokusere på å vise hvordan argumentet utfører sitt arbeide. På samme tid vil det være av ytterste relevans å klargjøre hva som menes med tenkelighet, og det er i den anledning naturlig å sette opp et rammeverk for å analysere tenkelighet som sådan.

Avhandlingenens tredje del vil hovedsakelig bestå av en analyse av en zombie-verdens tenkelighet, samt en analyse av hvorvidt eventuelle former for tenkelighet som vi kan påvise, fører til eller impliserer en slik verden sin mulighet.

Til slutt vil jeg i en egen konkluderende del ta opp igjen de formuleringene som første del av avhandlingen har gitt oss, og se dem i lys av de foregående kapitlenes innsikt.

Jeg vil argumentere for at zombie-argumentet klarer å vise at de sterkeste formuleringene av fysikalisme ikke holder.

Men, jeg vil på samme tid hevde at det kun er den sterkeste formen for fysikalisme - av de tre jeg tar med videre - som zombie-argumentet vellykket viser at ikke holder, slik at ved å legge til grunn mildere formuleringer av fysikalisme - noe nærmere en minimal fysikalisme -, så kan man imøtegå argumentet.

1.1.1 Motivasjon

Det er flere grunner til at jeg har valgt en slik problemstilling.

Den første grunnen til at jeg vil undersøke dette er fysikalismens popularitet og teoriens intuitive ”natur”.

Opp gjennom historien, fra teoriens spede fødsel som en form for materialisme videre gjennom utviklingen til dagens mer sofistikerte fysikalisme, så har teorien stått fjellstøtt som et av de mer plausible svarene, men også et av de mest brukte svarene på det metafysiske spørsmålet ”Hva er universet vårt bestående av”. Bare i kraft av teoriens utholdenhets og popularitet, så er problemstillingen interessant.

Samtidig vil jeg hevde at det ikke er kontroversielt å påstå at det mest intuitive svaret på bakgrunn av enkel empirisk undersøkelse angående det metafysiske spørsmålet ”hva er universet vårt bestående av”, er ”materie” eller ”noe fysisk”.

Den andre grunnen er en sterk personlig tro på at fysikalisme i en eller annen drakt vil være tilstrekkelig for å forklare de fenomenene vi støter på i vår verden.

Det har nemlig blitt fremmet sterke innvendinger mot fysikalismens teoretiske motpol, idealisme - og posisjonen forstått som mental solipsisme.

På samme tid har det mest “naturlige” alternativet til fysikalisme, egenskapsdualisme, blitt kritisert fordi posisjonen synes å implisere epifenomenalisme - altså at mentale tilstander og hendelser ikke har noen kausal innvirkning på fysiske tilstander og hendelser.

Den tredje grunnen er både en konstatering og en grunnleggende tro på den vitenskapelige fremgangen vi har sett de siste hundre årene.

Uten å hevde innsikt i de forskjellige vitenskapelige disciplinenes nåværende forsøk på å utvide grensene, samt hvilke anomalier de har avdekket, så vil jeg hevde at utviklingen i all hovedsak har støttet en fysikalistisk forståelse av vårt univers og ikke de ovenfor nevnte teoriene.

1.2 Presentasjon av Fysikalisme

Sett med litterære øyne, så kan zombie-argumentet ses på som fysikalismes fremste antagonist. Av den grunn så ser jeg det som mest hensiktsmessig å første introdusere og klargjøre det som angripes, nemlig fysikalisme.

Først etter at vi har klargjort posisjonen som angripes, så kan vi ses om angrepet er vellykket.

Men før vi starter arbeidet med å definere en tilstrekkelig og nødvendig formulering av fysikalisme, så vil jeg sette fysikalisme som metafysisk teori inn i både en historisk kontekst og en sinnsfilosofisk kontekst.

Etter at vi har satt teorien inn i en kontekst, så er det naturlig å gå løs på selve arbeidet med å definere fysikalisme. Mitt arbeid med å definere fysikalisme etter de ønskede kriterier kommer til å hente inspirasjon fra Daniel Stoljars “Physicalism”, da jeg beundrer måten han elegant beveger seg fra en meget vag og tvetydig formulering av fysikalisme til en betraktelig mer konkret og entydig formulering.

1.2.1 Historisk kontekst

Jeg har allerede brukt både termen “materialisme” og “fysikalisme” for å benevne teorien vi skal undersøke.

Bakgrunnen for dette er at fysikalisme er et begrep som har ”overtatt” for materialisme kun de siste hundre årene. Før dette så var materialisme den etablerte termen.

Av den grunn søker jeg her å vise hvordan utviklingen fra materialisme til fysikalisme har funnet sted, samt å bygge opp en begrunnelse for hvorfor jeg velger å bruke termen fysikalisme til fordel for materialisme. Jeg kommer til å bruke materialisme som utgangsbegrep i denne historiske gjennomgangen, for så å introdusere fysikalisme på det passende tidspunktet.

Materialisme blir tradisjonelt forstått som en metafysisk påstand om vår verdens beskaffenhet, som hevder at ”alt er materie”.

Det spesifikke sentimentet at ”alt er *materie*” har ikke alltid vært like like gjeldende, men tanken om å redusere *alt* til *noe* er en klassisk ide.

Både Thales og Demokrit hadde teorier som kan ses på som forløpere til materialisme, ihvertfall i deres forsøk på å redusere fenomener i vår verden til enklere bestanddeler. Thales med sin ”Alt er vann” og Demokrit med sin ”Alt er atomer” vil jeg argumentere for at er eksempler på tidlige reduktive teorier hvor man forsøker å redusere *alt* til ”noe materielt” - vann er en åpenbar ”fysisk størrelse”, mens atomer(uten å kjenne detaljene) tolker jeg som det samme.

Hvis vi går femti-hundre år frem i tid, så begynner Platon å tenke.

Betraktningene hans har riktignok utgangspunkt i epistemologiske spørsmål og ikke det store fokuset på ontologiske spørsmål som naturfilosofene før ham hadde, slik at hans mål sannsynligvis var å begrunne hvordan vi kan ha kunnskap, men, Platon ender opp med å postulere et andre ontologiske rike, ideverden.

Denne tanken om ideverden innebærer at Platon kan forklare statusen til tall og andre abstrakte objekter - som det kan være krevende å gi en materialistisk forklaring av -, som reelle ideelle objekter som har sitt opphav i ideverden.

Slik jeg ser det blir konsekvensen av dette at vi får den første dualistiske tesen angående vår verdens beskaffenhet.

Ved Aristoteles så får vi en form for mellomposisjon. Han vil unngå å postulere en ontologisk todeling, og vil slik sett tilbake til naturen.

Men, det som “determinerer” et vesens beskaffenhet er materien på den ene siden, og dets form på den andre siden.

Materien kan nok forklares som materielt, men formen kan ikke reduseres til noe materielt og slik sett så representerer Aristoteles en form for ikke-reduserbar ontologi.

Som kjent så blir dette det rådende verdensbilde for middelalderen.

I det store bildet er det deretter stille i nesten 2000 år, før vi kommer til den vitenskapelige revolusjonen som kulminerer med Newtons utgivelse av “Principia Mathematica”.

Det karakteristiske for denne perioden er at man søkte etter objektive måter å analysere verden på, og observasjoner, matematikk og repliserbare eksperimenter står sentralt i denne utviklingen.

Tanken bak, nemlig at man kan beskrive virkeligheten ved hjelp av matematikk og rigide metoder fører så til utviklingen av det mekanistiske verdensbildet.

Naturen ble sammenlignet med et urverk - et sammensatt objekt “lovstyrt” av mekaniske lover og prinsipper - og dette fører i sin tur til en styrket tro på materialismens “prosjekt” - nemlig å forklare vår verdens mangefaseterte fenomener som materielle, mekaniske, fysiske, objektive, observerbare etc.

Det er viktig å påpeke at det allerede da var store uenigheter om hvorvidt denne mekaniseringen ville føre til større forståelse.

Leibnizs tankeeksperiment som involverer et mølletårn for å vise at den mekanistiske prosessen ikke forklarer bevissthet/liv, står som et illustrerende eksempel på den intellektuelle striden som blusset opp i kjølvannet av det mekanistiske verdensbildet.

Kristendommen stod fortsatt sterkt både intellektuelt og sosialt, og en reduksjon av vårt mentale liv synes å innebære at man må gå bort fra etablerte teologiske antagelser om forholdet mellom sjel og legeme.

Dette synes å være en forklarende faktor for denne tidens intellektuelle tumulter.

Den vitenskapelige utviklingen fortsetter og godt 100 år etter Leibnizs virke oppdager og formulerer Darwin sin evolusjonsteori.

Denne teorien, med sin fjerning av gud som forklarende kraft, motiverer ytterligere til å forsøke å forklare de sjeelige evnene vitenskapelig og vi får et stort fokus på dette, noe

Georges Canguilhems artikkel "The brain and thought" ypperlig gjør rede for med sin gjennomgang av hjernens behandling i vestlig medisin.

Når vi nå kommer til 1900-tallet, så fortsetter denne utviklingen i stor fart.

For det første så introduseres fysikalisme som term for første gang, samtidig så fortsetter dette prosjektet om å forklare "det mentale" i tråd med den vitenskapelige utviklingen.

Jeg ser det som hensiktsmessig å først følge den relevante sinnsfilosofiske utviklingen frem til vår tid, før vi vender oss til introduksjonen av fysikalisme som begrep og en avsluttende redegjørelse for hvorfor fysikalisme er den brukte termen i denne avhandlingen.

Noe av det som er verdt å merke seg angående utviklingen av materialisme er at det opp gjennom tiden skjer en vridning fra teoriens metafysiske utgangspunkt til at det krystalliserer seg til det mer spesifikke sinnsfilosofiske spørsmålet om det mentales beskaffenhet og virke. Dette er et resultat av det jeg har påpekt tidligere, nemlig at vitenskapen forklarer stadig flere fenomen, samtidig som det viser seg å være en utfordring å forklare særlig bevissthet som et naturlig fenomen.

Av den grunn snur jeg meg nå til spesifikt sinnsfilosofiens utvikling.

Den første relevante sinnsfilosofiske utviklingen jeg vil peke på er "behaviorismen".

Denne teorien, innledet av Hempel og videreført av Ryle, er en reduksjonistisk teori, hvor det man forsøker å redusere bevisstheten til er atferd eller tilbøyelighet for atferd.

Behavioristene som sådan var ikke klar på hva som var den ontologiske statusen til det mentale, men var opptatt av å ikke postulere ting som ikke kunne gjøres til gjenstand for objektiv observasjon - altså observasjon fra et tredjepersonståsted.

De fleste behavioristene var nok materialister, selv om de som sagt ikke hadde et avklart forhold til det mentales ontologiske status.

Dog vil deres fokus på å ikke postulere uobserverbare ting stå som et testament for deres vitenskapelige holdning.

Der hvor substansdualistiske teorier eller identitetsteorier er enige om at det mentale er en "ting" - substansdualistene mener det er en ikke-fysisk substans, mens identitetsteoretikerne

at det er den levende hjernen -, så utfordrer behavioristene dette - i likhet med funksjonalistene, som vi snart skal se.

Behavioristene - og da spesifikt de analytiske behavioristene - hevder at påstander om det mentale og mentale tilstander viser seg, etter analyse, å være ekvivalent til påstander som beskriver en persons faktiske og potensielle atferd.

Slik sett, så er det ingenting mer ved noens mentale tilstander, enn visse observerbare mønstre av atferd som personen utfører, eller under rette omstendigheter, er disponert til å utføre(Maslin, 2011, s. 98-99).

Den neste relevante utviklingen kommer nærmest som et svar på behaviorismens problemer. Som sagt forholder den overnevnte teorien seg bare til adferden til bæreren av bevissthet, og er ikke veldig interessert i å forsøke å konkretisere hvordan denne linken mellom atferd og det mentale fungerer.

Denne svakheten forsøkte bla. Jack Smart og andre identitetsteoretikere å overkomme.

Deres teori var at en type sinnstilsstand er identisk med en type hjernetilstand.

Dette er en åpenbar materialistisk teori, hvor man reduserer bevisste tilstander til fysiske/materielle tilstander - nemlig hjernens kjemiske prosesser.

F.eks er et vanlig fysisk-mentalt identitetsforhold det mellom C-fibre og smerte.

Man hevder at hver gang noen opplever smerte, så er det fordi det er aktivitet i C-fibre i hjernen.

Det er flere grunner til at denne teorien ikke står like sterkt i dag, men et av de store problemene til type-identitetsteori er multippel realiserbarhet.

Multippel realiserbarhet er en egenskap som mange mener det mentale har.

Altså at det er flere måter å realisere spesifikke mentale tilstander på.

Empiri tilsier at det mentale er slik.

Hvis vi tar for oss f.eks språk, så hender det at mennesker får store skader på områdene som vi har kartlagt at korrelerer med språkbruk, og hvor disse menneskene da mister store deler av språket sitt.

Men i flere tilfeller har disse menneskene over tid fått tilbake språket sitt, selv om hjerneområdene vi mener korrelerer med språkbruk er skadet, kanskje til og med fjernet. Hjerneundersøkelser utført på de samme menneskene i ettertid, viser at når disse menneskene bruker språk, så er det nå stor hjerneaktivitet et annet sted i hjernen.

Dette tyder på at hvis det er et forhold mellom hjernen og det mentale, så er dette et plastisk forhold. Det finnes flere måter å realisere mentale tilstander på enn det type-identitetsteori postulerer.

Denne store innvendingen førte til at man forlot type-identitetsteorien og forsøkte å erstatte den med en såkalt token-identitetsteori.

Fremfor å hevde at mentale tilstander var identisk med en type hjernetilstand - f.eks avfyring av C-fibre -, så hevder en slik teori at mentale tilstander er identisk med en "token" hjernetilstand.

Det er vanskelig å oversette "token" til norsk, men det benemer tanken om at det ikke trenger å være bare en type hjernetilstand som realiserer en type mental tilstand, men heller at det finnes flere "tokens", eller instanser, som kan realisere samme mentale tilstand.

Problemet med en slik forståelse av hva som realiserer mentale tilstander er at man kan trekke i tvil om dette er et identitetsforhold.

Hvis to personer kan realisere samme mentale tilstand ved to forskjellige hjernetilstander, så er det problematisk å hevde at forholdet mellom den mentale tilstanden og hjernetilstanden er et identitetsforhold.

Dette fordi Kripke sier oss at et identitetsforhold må holde med nødvendighet.

Hvis A er identisk med B, så er nødvendigvis A identisk med B.

Begrunnelsen for dette er at hvis A skal være identisk med B, så må de ha samme essensielle egenskaper.

Sagt på en annen måte.

Sett at vi har to forskjellige tokens, m1 og m2, som oppfyller samme mentale tilstand mt1.

Vi sier altså at $m1=mt1$ og $m2=mt1$, men $m1 \neq m2$. Dette er en åpenbar logisk motsigelse.

Som en reaksjon på dette så formulerer Hillary Putnam sin funksjonalisme.

Her blir hjernen sammenlignet med en datamaskins hardware, mens sinnet sammenlignes med software.

Hvis vi opprettholder denne analogien, så kan man tenke seg at det kommer en input, maskinen prosesserer så denne informasjonen, og gir en output.

Inputen i dette tilfellet kan sammenlignes med et slag mot foten, mens outputen kan sammenlignes med at jeg utfører smertelindrende handlinger.

Et viktig poeng i denne analogien er at det som realiserer dataprogrammet i en komputer kan beskrives funksjonelt, altså at det utøver en funksjon.

Hver komponent i et dataprogram har en funksjon, og står i en relasjon til andre komponenter i programmet som har andre funksjoner.

Disse komponentene sender så signaler til hverandre, og står altså i en kausal relasjon til hverandre.

Sammen kan disse komponentene utføre større funksjoner.

For å gjøre det enda tydeligere, så kan vi se for oss den menneskelige oppgaven å telle mynter.

Hvis vi så skulle konstruert en maskin som kunne utført denne operasjonen for oss, så hadde vi trengt en komponent som hadde som funksjon å lese av verdien på myntene og sortere dem, vi hadde trengt en komponent som hadde som funksjon å summere verdien på alle disse myntene, og til slutt hadde vi trengt en komponent som hadde som funksjon å presentere den samlede verdien av alle myntene.

Altså spiller hver av disse komponentene en funksjonell rolle i systemet som samlet utfører en større funksjon, nemlig å telle mynter.

På samme måte postulerer funksjonalisme at sinnet vårt består av forskjellige slike funksjonelle komponenter, som sammen utfører de operasjonene som vi opplever som mentale tilstander.

Multippel realiserbarhet er ikke lenger et problem, da det ikke er noen krav innen funksjonalisme at kun spesifikke komponenter kan utføre spesifikke funksjoner, og det er heller ikke noe krav at mentale tilstander kun kan realiseres ved hjelp av spesifikke hjernetilstander; en datamaskin konstruert av silikon kan utføre samme funksjonen.

Dog viste det seg at nettopp dette var en svakhet med funksjonalisme.

Siden det ikke er noe krav om at det er hjernen vår som må realisere de funksjonene som er nødvendige for at en mental tilstand skal realiseres, og at slik sett egentlig alt kan realisere

dette, så lenge de komponentene som realiserer den relevante mentale tilstanden står i et riktig kausalt forhold til hverandre, så har flere argumentert for at funksjonalisme blir for liberalt.

Ned Blocks(Block, 1978) berømte eksempel, The “Nation of China” argument, illustrerer dette poenget på en god måte.

Sett at vi tar for oss hele befolkningen i Kina, og lar disse sende elektriske signaler til hverandre, som simulerer hvordan hjernen vår arbeider, slik at hvert menneske utfører den funksjonen som et enkelt nevron utfører, så skal det i prinsippet være mulig for den kinesiske nasjonen å realisere en mental tilstand.

Ja, i prinsippet kan vi med funksjonalisme si at den kinesiske nasjonen kan være bevisst.

Slik sett så kan en si at problemet for type-identitetsteorien var at den ble for restriktiv i forhold til hva det er som kan realisere en mental tilstand, men funksjonalisme på motsatt side ser ut til å være for liberal.

Den siste relevante utviklingen jeg vil peke på er Chalmers' bidrag.

Chalmers sin påpekning av skillet mellom “the easy problem of consciousness” og “the hard problem of consciousness” har vært med på å endre retning på debatten.

“The easy problem of consciousness” er “uproblematisk”, da Chalmers mener det er sannsynlig at dette problemet kan løses av fremtidig vitenskap.

Chalmers tar altså til seg innsikten fra funksjonalisme og påpeker at de fleste sinnstilstander kan forklares ved å henvise til deres funksjon.

Slik sett er de fleste sinnstilstander uproblematiske.

Men, vi har et “hard problem of consciousness”, nemlig å forklare hvorfor fenomenal bevissthet oppstår.

Altså hvorfor er det noe det oppleves som for et subjekt å være i fenomenale bevisste tilstander - f.eks tilstanden en er i når en føler smerte, tilstanden man er i når man ser en rød rose, etc.

Som sagt så kan de fleste sinnstilstandene vi har forklares med at de utfyller en eller annen funksjon - biologisk, sosial etc -, men det faktum at fenomener presenterer seg for oss på spesifikke måter, at de har en viss kvalitet over seg, det er problematisk.

Denne egenskapen til bevisstheten, nemlig at den oppleves på en viss måte, er det noen filosofer kaller "qualia", eller med Chalmers "fenomenal bevissthet".

Eksistensen, eller den tilsynelatende mangelen på funksjon, til fenomenal bevissthet er det Chalmers kaller "The hard problem of consciousness".

Her, begynner vår avhandling. Stående igjen i sandstormen som dette skillet har etterlatt seg. Kan fenomenal bevissthet forstås som et fysisk fenomen, eller trenger vi noe ikke-fysisk for å forklare den?

Er en materialistisk forståelse av verden adekvat for å gjøre rede for fenomenal bevissthet?

Chalmers mener nei, jeg mener ja.

1.2.2 Materialisme eller fysikalisme?

Nå som vi har sett hvordan materialisme og spørsmålene angående vår bevissthet har utviklet seg opp gjennom den vestlige filosofihistorie, så er det på tide å ta en titt på begrepet fysikalisme, samt å begrunne hvorfor jeg kommer til å bruke termen fysikalisme for å benytte teorien/tesen om å redusere til materie/noe fysisk, fremfor materialisme.

Når det kommer til selve begrepet "fysikalisme", så er dette et begrep som dukker opp rundt wienerkretsen på tidlig 1900-tall.

Tenkere som Rudolph Carnap og Otto Neurath brukte begrepet for å benytte deres lingvistiske prosjekt som gikk ut på å "skape"/"formulere" et språk med tett tilknytning til den objektive virkeligheten.

I tråd med deres overbevisning angående logikkens kraft til å finne sannhet og vitenskapens fortrinn som objektivt språk, så søkte de et språk hvor termene i bruk var enten fysiske eller hadde en nærlasjons til fysiske begreper.

Dette prosjektet kan ses på som en form for lingvistisk materialisme, da man søker å redusere språk til materie eller referanse til materie.

Men, wienerkretsen var meget avvisende til metafysikk; den hadde ikke noe empiristisk grunnlag, og var som sådan bare tøv.

Av den grunn hadde de et behov for å markere avstand mellom de metafysiske materialistene og deres eget “materialistiske” prosjekt.

Som en konsekvens av dette valgte de begrepet fysikalisme for å benevne sitt prosjekt.

Som historien har vist - ihvertfall til nå -, så var deres prosjekt mislykket og termen fysikalisme ble kapret av metafysikere som ønsket å distansere seg fra de mer “enkle” materialistiske teoriene, og slik sett så ble “fysikalisme” over tid en metafysisk term, som jo er slik det brukes i dag.

Begrunnelsen for å skille seg fra materialisme kan virke svakere enn en tilsvarelende motivasjon for å skille seg ut og ”skape noe eget”, da begrunnelsen hovedsakelig hviler på to punkter.

Det første punktet er at man ønsket å bruke ordet ”fysisk” fremfor ”materie” i påstanden ”alt er fysisk”, da en umiddelbar følelse er at ”fysisk” er en mindre problematisk definisjon enn ”materie”.

Grunnen til dette er at materie ble definert som en form for beholder, en ublandelig sanseløs beholder hvor utvidelse, form og bevegelse får utfolde seg (Stoljar, 2015).

Fysikken har dog vist oss at det finnes fenomener som kan forstås som fysiske, eller i det minste som i dag inngår i fysiske teorier, som ikke passer inn under definisjonen av materie som gitt over; slik som gravitasjon, den svake kjernekraften etc.

Det er allikevel tydelig at fysikk forholder seg til fysiske objekter, som er til forveksling lik materielle objekter, og man kan da stille seg spørsmålet om hva som skiller fysiske objekter fra materielle objekter.

Dette fører til at mange i dag bruker termene om hverandre og har intet større behov for å skille dem fra hverandre.

Den andre grunnen, er et ønske om å assosiere seg med den vitenskapelige disiplinen fysikk for å oppnå større kredibilitet. Assosieringen med fysikk er en styrke og en diskriminering jeg velger å stille meg bak.

Hva jeg mener med diskriminerende, er at jeg gir fysikken som disiplin ikke bare første prioritet for å forklare fenomen i vår verden, men også at det er innen denne disiplinen, dette

domenet, med dets metoder og språk, og ikke innen andre disipliner, at vi vil finne dette fundamentale nivået som vil forklare de forskjellige fenomenene som møter oss både empirisk og rasjonelt.

Med fysikk mener jeg her teorier som inngår i moderne fysikk, men det er viktig å legge inn et forbehold om at disse teoriene kan forandre seg dersom det kommer frem ny kunnskap.

Jeg mener imidlertid ikke å postulere eksistensen av fundamentale fysiske egenskaper, da jeg antar at fremtidig fysikk ikke vil divergere på et slikt grunnleggende nivå fra dagens fysikk, men det er viktig å bemerke at fremtidig fysikk ikke er bundet av nåværende teori.

Dog finnes det visse begrensninger for hva en fysikalisk teori kan hevde.

En ting som kommer frem i den historiske gjennomgangen av materialisme, som vi nå har argumentert for å denotere med fysikalisme, er at disse teoriene har som kjerne å redusere ”alt” til noe fundamentalt fysisk.

Som vi skal se så er det utfordrende å formulere hva man mener å redusere alt til, men vi kommer til å se at det skal relatere seg til noe fysisk.

Siden vi over har begrunnet bruken av fysikalisme fremfor materialisme med at det har en nært til fysikk, så er det nærliggende å tenke at så lenge egenskapen som determinerer det mentale blir beskrevet av en fysisk teori, så holder fysikalisme.

Det er ikke utenkelig at fysikk kan komme til å postulere bevissthet som en egen ”fysisk” størrelse, på lik linje med slik de elektromagnetiske kraftene ble inkorporert i fysikken på 1800-tallet.

Problemet med dette er at det strider meget mot vår intuisjon at bevissthet skal være fundamentalt fysisk. Det finnes andre teorier som forklarer bevisstheten på denne måten, og det er slik sett utenfor rekkevidden til teorien.

Poenget er at det finnes både historiske og analytiske begrensninger for hva materialistisk kan postulere, og ikke-fysiske egenskaper eller fenomener er utenfor disse rammene.

Videre i avhandlingen kommer jeg til å bruke begrepet fysikalisme for å referere til en teori som søker å forklare verdens fenomener ved hjelp av vitenskapelige, og grunnleggende sett, fysiske teorier.

Jeg finner det viktig å vektlegge koblingen til fysikk, da de fleste metafysikere og vitenskapsfolk deler oppfatningen om at fysikken er den mest grunnleggende av alle vitenskaper.

1.3 Søket etter en adekvat formulering

Til nå har vi tatt en gjennomgang av den historiske bakgrunnen for utviklingen av fysikalisme som en metafysisk teori eller tese, samt gitt en begrunnelse for hvorfor jeg vil bruke ordet fysikalisme for å denotere denne teorien.

I de resterende delene av dette kapittelet vil jeg gå grundigere til verks, og analysere og redigere formuleringen av tesen på en slik måte at det kommer tydelig frem hvilke betingelser som må nødvendige og tilstrekkelige for at fysikalisme skal være sant.

Hva jeg mener med nødvendig er at formuleringen innlemmer de fenomenene og/eller egenskapene som vi mener formuleringen MÅ innlemme for at vi skal kunne kalle det en minimal formulering av fysikalisme.

Hva jeg mener med tilstrekkelig er at formuleringen KUN innlemmer de fenomenene og/eller egenskapene som vi mener formuleringen MÅ innlemme for at vi skal kunne kalle det en minimal formulering av fysikalisme.

Med andre ord at formuleringen unnlater å innlemme de fenomenene og/eller egenskapene som vi mener IKKE er nødvendige for at vi skal kunne kalle det en minimal formulering av fysikalisme.

Det er viktig å presisere at den formuleringen jeg søker å ende opp med vil være den som på et minimalt nivå tilfredsstiller disse kravene(om nødvendighet og tilstrekkelighet), da det for mitt formål vil være unødvendig å legge til grunn en sterkere tese enn den minimale tesen.

For å finne frem til en minimal formuleringen av fysikalisme som oppfyller kravene for tilstrekkelighet og nødvendighet, så kommer jeg til å begynne med en meget enkel formulering - som er så unyansert at det er vanskelig å stille seg bak den -, for så å redigere den i lys av de aktuelle innvendingene.

Tanken er at vi gjennom denne prosessen kan reformulere fysikalismesonen nok, i møtet med innvendinger, til at vi sitter igjen med en “minimal” formulering av fysikalisme som de fleste kan stille seg bak at ivaretar kravene og tilstrekkelighet og nødvendighet.

Den fysikalismeformuleringen som vi skal ta utgangspunkt i er en som uttrykker grunntanken bak teorien på en klar måte, men vi skal se at denne formuleringen er langt fra adekvat. La oss derfor starte med formuleringen;

(1) “Alt er fysisk”.

Hvis vi skal omformulere tesen slik at den uttrykker kriteriene for når fysikalisme er sant, så blir den mer korrekte formuleringen: “Fysikalisme er sann hvis og bare hvis alt er fysisk”.

For enkelheten skyld, så kommer jeg herved til å forkorte “hvis og bare hvis” med “hobh”

Fysikalisme kan formuleres på mange forskjellige måter, alt ut etter hvordan man definerer de to komponentene - “alt” og “er fysisk” -, men også etter hvilke aspekter en velger å legge vekt på.

Slik sett fungerer formuleringen over meget godt som utgangspunkt for videre reformuleringer av fysikalisme, da vi gjennom å analysere komponentene kommer til å se, for det første at formuleringen slik den står ikke er adekvat, samt at vi kommer til å se hvordan rekkevidden og nøyaktigheten forandres når vi omdefinerer de to komponentene i formuleringen over.

Videre kommer det altså til å følge en todelt diskusjon av begrepene som brukes i formuleringen over, i dets naturlige rekkefølge “alt”, og “er fysisk”.

1.3.1 Undersøkelse av rekkevidde for “alt”

De fleste begreper har en “rekkevidde” for hvilke objekter eller hvilke fenomener som begrepet innbefatter, og en veldig naturlig måte å starte analysen av den overnevnte formuleringens komponenter er å diskutere hva slags rekkevidde begrepet ‘alt’ bør ha i denne sammenhengen.

Denne prosessen handler abstrakt sett om å passe på at vår formulering av fysikalisme ivaretar kravene for tilstrekkelighet i vårt søk etter en minimal fysikalisme.

Hvis vi tar begrepet "alt" på alvor, så er det naturlig å tenke at vi med "alt" tenker på absolutt alt.

På engelsk kalles dette "unrestricted", og det norske ordet ubegrenset fungerer ypperlig i denne sammenhengen.

Hva er et eksempel på et utsagn hvor vi bruker ordet "alt" på en slik ubegrenset måte?

Vel, som Stoljar påpeker, så er utsagnet "alt er selv-identisk", et utsagn av typen hvor vi bruker alt på en ubegrenset måte.

Utsagnets sentiment er nemlig at absolutt alle ting som eksisterer er identisk med seg selv - et sentiment som de fleste nok kan stille seg bak.

Hvis vi tolker alt på en slik ubegrenset måte, så får vi formuleringen;

(2) "Fysikalisme er sann høbh absolutt alt er fysisk."

Hvis vi ser bort fra det faktum at vi ikke har definert fysisk på en veldig sofistikert måte per nå, og tar som utgangspunkt at vi har en heller rudimentær tolkning av det i form av "et fysisk objekt" eller "et objekt med utstrekning, soliditet, farge etc" - som er en ganske naturlig måte å definere et fysisk objekt på - , så ser vi at en slik formulering blir meget streng.

Om vi beholder denne formuleringen, så blir vi nødt til å hevde at ting som f.eks tall eller sosiale konstruksjoner er fysiske på den måten at de er utstrakte, har soliditet, farge etc. Ikke bare dette, vi hevder at absolutt alle ting som eksisterer er objekt med utstrekning, soliditet, farge etc.

Vi ender altså opp med å innlemme størrelser som åpenbart ikke kan ses som fysiske på denne måten, og slik sett så vil en slik ubegrenset tolkning av "alt" blir for røff.

Et naturlig neste steg, blir derfor å prøve og begrense ordet "alt" på en slik måte at vi myker opp formuleringen.

Hva er det så vi ønsker å uttrykke? Ønsker vi å uttrykke at absolutt alt er fysisk?

Vel, vi så over, at hvis vi prøver å hevde at absolutt alt er fysisk, så blir dette for vidt; det blir for mange fenomener/grupper av objekter som hevdes å være fysiske. Det er altså naturlig å forsøke og begrense rekkevidden av begrepet på en slik måte at vi ikke inkluderer alle grupper/klasser, men heller de klassene vi mener er relevante.

Hva er så et eksempel på en formulering hvor rekkevidden for “alt” er begrenset?

Om jeg hadde problemer med å finne eksempler hvor vi brukte “alt” ubegrenset, så er det ikke problematisk overhodet å finne eksempler hvor vi bruker ordet på en begrenset måte.

Et eksempel vi kan bruke er den klassiske fortvilte konstateringen at “alt går til helvete”.

Går absolutt alt til helvete? Går tall til helvete? Går verden til helvete?

Nei, egentlig ikke. Det eneste utsagnet hevder, er at en bestemt gruppe “går til helvete”, og da mer spesifikt at vi hadde et komplisert saksforhold, og at alle de konkrete relasjonene innenfor dette saksforholdet gikk til helvete.

Og her har vi kimen til rekkeviddebegrensningen, nemlig at vi er ute etter *konkrete* ting, eller som Stoljar påpeker at terminologien tilsier, “particulars” eller “individuals”.

Det mest nærliggende norske begrepet er ‘individer’ - hvis vi fjerner assosiasjonen til mennesker -, og jeg kommer til å bruke begrepet individer på en slik måte at det markerer forskjellige konkrete “ting”/”objekter” og er frittatt dets link til personer.

Hva er så et individ forstått på denne måten?

“When philosophers talk in general about particulars (or individuals—I will use these phrases interchangeably), they often have in mind a contrast with properties.

Particulars are things like computers, desks, the Supreme Court, the number two, and so on; properties are things like being red, being square, being powerful, being odd, and so on.” (Stoljar, 2010, s. 31)

Enkelt oversatt, så har man individer på den ene siden og egenskaper på den andre. Individer kan være bærere av egenskaper, men ikke motsatt, og en egenskap trenger et individ for å kunne manifestere seg.

Hvis vi så tar utgangspunkt i en slik begrensning av begrepet “alt”, så får vi formuleringen;

(3) “Fysikalisme er sann høvh ethvert konkrete individ er fysisk.”

Har vi egentlig kommet noe lenger? Som sitatet over viser, så er tallet to og Høyesterett - en sosial konstruksjon - begge eksempler på konkrete individer og var det ikke det som felte bruken av en ubegrenset rekkevidde på “alt”?

Nemlig at vi med å inkludere slike ting/individer i gruppen av ting som vi hevder er fysiske, endte opp med å få en alt for stor klasse, og derav noen alt for strenge kriterier for hva som må være fysisk for at fysikalisme skal være sant?

Det kan altså se ut som vi blir nødt til å slutte og snakke om objekter i det hele tatt, og heller prøve oss på deres motsats, nemlig egenskaper.

En formuleringen hvor vi konsentrerer oss om egenskaper fremfor individer/objekter/ting, kan se slik ut:

(4) "Fysikalisme er sann høbh enhver egenskap er fysisk".

En styrke ved denne formuleringen, er at vi med en slik formulering skiller fysikalisme klart fra en alternativ forklaringsmodell, nemlig egenskapsdualisme.

Egenskapsdualisme hevder enkelt sagt at det finnes to typer egenskaper; fysiske og ikke-fysiske egenskaper.

Formuleringen over derimot, hevder at *alle* egenskaper er fysiske.

Slik sett, så fører vårt skifte av fokus fra objekter til egenskaper til at vi får en formulering av fysikalisme som utelukker egenskapsdualisme, og iom at disse teoriene *skal* utelukke hverandre, så er dette et hint om at vi med våre redefineringer beveger oss i en riktig retning. Til tross for dette oppstår det et nytt problem.

Det er nemlig slik at det er mulig å innføre et skille mellom aktualisert og uaktualiserte egenskaper, og noen filosofer(f.eks Platon) hevder at uaktualiserte egenskaper også har en form for eksistens.

Hvis dette stemmer, så hevder formuleringen over at både aktualiserte og uaktualiserte egenskaper er fysiske, og dette viser seg å være problematisk.

Vi kan f.eks ta for oss egenskapen av å være "Frps første statsminister".

Per i dag har intet objekt/individ vært bærer av denne egenskapen - og forhåpentligvis skjer det heller aldri - og som sådan er denne egenskapen uaktualisert.

Selv om egenskapen ikke umiddelbart slår oss som utelukkende fysisk, så trengs det ikke mye forklaring for å vise at den kan ses på og forstås som fysisk i siste instans.

Problemet oppstår derimot når man tar dette poenget og påfører det det teoretiske eksempelet med en sjel.

Hvis vi lever i en fysikalistisk verden, så er egenskapen “å ha en sjel”, en uaktualisert egenskap, da en sjel per definisjon er ikke-fysisk og alle egenskaper i vår verden er fysisk. Men, vi har sagt at alle egenskaper er fysiske, ikke bare de aktualiserte, og vi sitter dermed igjen med en situasjon hvor vi har hevdet at egenskapen “å ha en sjel” er fysisk.. Vi må altså på grunn av denne finurligheten nok en gang modifisere vår formulering av fysikalisme, og denne gangen blir fokuset vårt på aktualiserte egenskaper, noe som gir oss denne formuleringen;

(5) “Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap er fysisk.”

Formuleringen over har per nå blitt modifisert betraktelig fra utgangspunktet, men hovedsakelig med vekt på *hva* vi hevder er fysisk, og vi har gått fra “alt”, til “aktualiserte egenskaper”.

Dog viser det seg at det fortsatt er problemer med formuleringen; den er for sterkt.

Hvis vi tar utgangspunkt i den sosiale konstruksjonen Høyesterett, som ble brukt tidligere for å vise at formuleringen som innebar konkrete individer også var for sterkt, så viser det seg at vi får lignende problemer her når vi begynner å snakke om egenskapene til denne sosiale konstruksjonen.

Egenskapen “å ha makt til å bestemme prosedyrene til lavere rangerte rettsinstanser” kan nok argumenteres for at i siste instans er relatert til noe fysisk, men at denne egenskapen er rett ut fysisk er vanskelig å argumentere for.

Det kan se ut som vi er kommet så langt vi kan komme med å redigere den venstre siden av formuleringen, da vi nå har blitt konfrontert med det samme problemet to ganger.

Vi har nemlig sett at formuleringen blir problematisk idet den hevder at objekter eller egenskaper er rett ut fysiske.

Vi har derfor to valg.

Enten så tar vi inn over oss at det er vanskelig å være mer presis angående hvilke objekter/egenskaper som er fysiske, enn “enhver aktualiserte egenskap”, og at vi derfor i stedet må forsøke å moderere den delen som hevder “er fysisk”, eller så kan vi forsøke en siste gang å se om vi kan løse problemet ved å erstatte “enhver aktualiserte egenskap” med noe annet som ikke medfører disse problemene.

1.3.1.1 Fundamentale egenskaper

Som sagt over, så blir vår formulering problematisk idet vi må hevde at objekter som Høyesterett eller dens egenskap “å ha makt til å bestemme prosedyrene til lavere rangerte rettsinstanser”, er rett ut fysiske slik formulering (5) gjør.

Enten går vi videre til å moderere “er fysisk”, eller så må vi forsøke å få inn et bindeledd mellom *det* vi hevder er fysisk og det *faktisk* “fysiske”, slik at vi ikke hevder at disse problematiske objektene og egenskapene *er fysiske*.

Dette har David Lewis forsøkt å gjøre med sitt begrep om “fundamentale egenskaper”(Lewis, 1994).

Disse fundamentale egenskapene skal altså fungere som bindeledd mellom de objektene/egenskapene som vi sliter med å forstå som fysiske, og det fysiske.

Vi postulerer altså at det finnes et grunnleggende nivå med egenskaper som vi kaller for fundamentale egenskaper, også hevder vi at ethvert fenomen grunnleggende sett består av disse fundamentale egenskapene.

Videre hevder vi at disse fundamentale egenskapene er fysiske.

På denne måten sier vi ikke at Høyesterett *er fysisk*, men heller at de fundamentale egenskapene som Høyesterett grunnleggende sett er bestående av, er fysiske.

En formulering av denne typen kan se slik ut;

(6)“Fysikalisme er sann høbh enhver fundamental egenskap er fysisk”

Det er hovedsakelig to problemer med en slik formulering.

Det første problemet med denne formuleringen er at den fører til større tvetydighet.

Hele formuleringen hviler plutselig på et konsept om “fundamentale” egenskaper som vi kun har postulert, og er som sådan ikke en videre tydeliggjøring av formuleringen.

Grunnen til dette er for det første at det er uklart hva vi mener med en fundamental egenskap, og for det andre så er det uklart hvordan de egenskapene som ikke er fundamentale forholder seg til disse såkalte fundamentale egenskapene.

På samme tid så er det slik at hvis vi lar formulering (6) være vår definisjon av fysikalisme, så krever plutselig vår formulering at noen spesifikke antakelser om verden holder; nemlig at det finnes et slikt teoretisk fundamentalt nivå med egenskaper.

Dette er uheldig, da man løser tesen til å måtte inneholde et fundamentalt nivå med egenskaper for å kunne være sann.

Et siste poeng er at en slik formulering kan vises å innebære en a priori motsigelse ved nærmere øyesyn.

Sett at vi legger (6) til grunn, "Fysikalisme er sann høbh enhver fundamental egenskap er fysisk."

La oss så se for oss 2 mulige verdener FE1 og FE2.

I FE1 så holder fysikalisme, da enhver fundamentale egenskap er fysisk.

Det samme holder i FE2, da enhver fundamentale egenskap er fysisk der også.

Men, det innebærer ingen motsigelse å hevde at de fundamentale egenskapene i FE1 og FE2 ikke er identiske.

For alt vi vet kan de fundamentale egenskapene i FE1 si at $a=b$, mens de fundamentale egenskapene i FE2 sier at $a=c$.

På denne måten ser vi at disse to mulige verdenene begge er mulige verdener hvor fysikalisme er sant, men verdenene har ikke like egenskaper.

De fundamentale egenskapene i FE1 og FE2 er ulike.

Siden vi "skjuler" oss bak det udefinerte begrepet "fundamentale egenskaper", så ender vi opp med en formulering av fysikalisme som ikke klarer å skille adekvat mellom de relevante verdenene vi hevder fysikalisme skal holde innen.

Man kan kanskje påstå at dette er en styrke, og at man ved å bruke dette udefinerte begrepet øker sannsynligheten for at tesen er sann, nemlig fordi man unngår å utelukke mulige verdener hvor tesen ses som sann. Dette er dog ikke det vi er ute etter.

Vi er ute etter å på en så klar og tydelig måte som mulig, formulere en definisjon av fysikalisme som er både tilstrekkelig og nødvendig, og når dette er målet, så fører postulering av fundamentale egenskaper til mindre klarhet både i innhold og rekkevidde.

Da har vi på en forholdsvis utømmelig måte reformulert den venstre siden av vår fysikalismeformulering, nemlig den som betegner hvilke objekter/egenskaper vi hevder er fysiske, og vi har fortsatt problemer med at formuleringen ikke oppfyller kravet om å være minimalt nødvendig og tilstrekkelig; den er for streng.

Neste steg går derfor ut på å reformulere høyre side slik at vi kan få litt klarhet i hva som menes med ”er fysisk”, samt at vi kan gripe de objektene/egenskapene vi ønsker.

1.3.2 Presisering av ”er fysisk”

Formulering (6), som involverer fundamentale egenskaper, førte til spekulasjon og tvetydighet, og legges derfor til side.

Vi tar derfor nok en gang utgangspunkt i formulering (5) og ser om vi kan gjøre det til en svakere påstand.

For å friske opp, så sier formulering (5);

”Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap er fysisk.”.

En klassisk måte å gjøre en påstand svakere på, er å legge inn et alternativ.

I stedet for at vi sier ” $x=y$ ”, så sier vi heller ” $x=y$ eller z ”. På denne måten kan kondisjonalen som vår formulering av fysikalisme består av ha to alternativer for å forklare antecedenten, fremfor å begrense mulighetene til bare et alternativ.

Grunnen til at man ønsker flere muligheter for antecedenten, er fordi vi oppdaget problemer med å hevde at entiteter som ”Høyesterett” og forskjellige tall er fysiske.

Ikke bare problematisk, men faktisk så utfordrende at vi måtte skrape formuleringene som hevdet dette.

Gepet vi da tar, består i å beholde første del av identitetspåstanden, nemlig at ”enhver aktualiserte egenskap er fysisk”, men på samme tid postulerer en teoretisk relasjon ” R ” som et alternativ til å være fysisk.

På denne måten får vi formuleringen;

(7) ”Fysikalisme er sann høbh enhver aktualisert egenskap enten er fysisk eller har en viss relasjon ” R ” til en aktualisert fysisk egenskap”

Formulering (7) har noen åpenbare styrker ved seg, men på samme tid er dens største svakhet like åpenbar.

Angående styrken, så ligger hovedvekten av poenget i at selv om entiteter/egenskaper som Høyesterett eller dens utøvende egenskaper vanskelig kan ses på som fysiske, så er det veldig tenkelig at de har en eller annen form for relasjon til en eller annen (aktualisert) fysisk egenskap.

F.eks består Høyesterett av mennesker, slik at via biologi, kjemi og fysikk, så kan det argumenteres for at entiteten/egenskapen vi snakker om har en *relasjon* til en aktualisert fysisk egenskap, eller mer sannsynlig, en relasjon til en samling aktualiserte fysiske egenskaper.

Det samme gjelder forøvrig for tall og andre fenomen som vi har sett kan skape problemer for vår formulering av fysikalisme.

Et annet poeng, er at definert på en slik måte så ivaretar formuleringen mye av det vi forventer at en formulering av fysikalisme skal; den utelukker ikke-fysiske objekter og egenskaper, og den betegner de fleste fenomenene vi ønsker forklart som enten fysiske eller på en eller annen måte relatert til noe fysisk.

Den store og åpenbare svakheten ved denne formuleringen er dog at den ikke forsøker å spesifisere *hva* slags relasjon dette er, den bare postulerer en relasjon.

Vi påpekte riktignok over viktigheten av å ikke øke kravene til vår formuleringen, ved å ikke la formuleringen være avhengig av at verden skulle se ut på en spesifikk måte, men her er det ikke snakk om en spesifisering med hensyn til en faktisk empirisk relasjon, heller en spesifisering av en abstrakt og konseptuell relasjon.

Det finnes flere slike abstrakte og konseptuelle relasjoner som tenkere før har postulert, og to av de mest åpenbare er metafysisk nødvendighet og superveniens.

Steget videre blir naturlig nok da å konkretisere hva slags relasjon vi forsøker å hevde at ”alt” har til det fysiske. Videre kommer jeg derfor til å eksemplifisere en formulering av fysikalisme hvor relasjon er metafysisk nødvendighet, samt å kommentere dens styrker.

Etter dette, kommer jeg til å eksemplifisere en formulering av fysikalisme hvor relasjonen forstås som en superveniensrelasjon, samt å kommentere dens styrker.

1.3.2.1 Nødvendighet.

Utgangspunktet her er at relasjonen i vår formulering av fysikalisme skal være en av nødvendighet. Etter at dette er etablert og diskutert, så blir det naturlig å snakke om hva slags nødvendighet vi snakker om.

Aller først kan vi starte med å modifisere vår formulering til en hvor relasjonen uttrykker en form for nødvendighet;

(8) "Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap enten er fysisk eller er nødvendiggjort av en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)".

Hva menes så med nødvendiggjort?

Nødvendiggjort i denne sammenhengen - og forsåvidt i de fleste filosofiske sammenhenger - betyr at hvis den ene egenskapen er aktualisert, så er den andre det også.

Dette betyr at hvis A nødvendiggjør B, så er det slik at hver gang A er aktualisert, så må nødvendigvis også B være aktualisert.

Formulering har de samme styrkene som tidligere, nemlig at den tar med de fenomenene vi ønsker og forklarer dem på en måte vi kan godta, samt at den betegner en spesifikk - dog abstrakt, men her er det en styrke - relasjon som disse fenomenene har til det fysiske, nemlig at fenomenene er nødvendiggjort av dem.

Hvis vi da tar eksempelet vi har brukt tidligere med "Høyesterett", så kan vi kommentere som tidligere, at den ikke er prima facie fysisk, men, siden vi har gitt kondisjonalen vår et alternativ for oppfyllelse, så må vi spørre oss om Høyesterett kan være nødvendiggjort av en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

Som kommentert tidligere, så er "Høyesterett" en sosial konstruksjon bestående av en gruppe med mennesker.

Mennesker kan ses på som biologiske vesener, bestående av komplekse kjemiske komponenter som står i relasjon til hverandre, som i sin tur kan relateres til en eller flere aktualiserte fysiske egenskaper.

Selv om dette er en spesifikk relasjon, så er det allikevel et eksempel på en relasjon hvor et tidligere problematisk fenomen kan forklares å være nødvendiggjort av en eller flere aktualiserte egenskaper.

Slik sett så vil denne fysikalismeformuleringen - og forsåvidt også (7) - være et steg fremover. Vi innlemmer fortsatt de samme egenskapene/fenomenene som i (5), men der hvor vi tidligere hadde problemer med at visse egenskaper eller fenomen tilsvynelatende ikke er fysiske, så faller dette problemet nå bort, da vi kun hevder at de enten er fysiske, eller at de har en relasjon - i (8) sitt tilfelle en nødvendig relasjon - til en aktualisert fysisk egenskap.

At et tall er fysiske eller har en (nødvendig) relasjon til en aktualisert fysisk egenskap er trolig på et helt annet nivå enn at tall er fysiske.

Diskusjoner rundt forholdet mellom nødvendighet og mulighet foregår ofte innenfor et rammeverk av mulige verdener.

Innenfor dette rammeverket av mulige verdener, og da spesifikt med tanke på nødvendighet, så kan man snakke om tre former for nødvendighet; nomologisk nødvendighet; logisk nødvendighet; og metafysisk nødvendighet.

Utgangspunktet er at disse forskjellige formene for nødvendighet betegner forskjellige undergrupper av mulige verdener hvor denne nødvendigheten finner sted, og er slik sett med på å beskrive hvor denne relasjonen holder.

Hvis en relasjon er nomologisk nødvendig, så er det slik at i verdener som har de samme fysiske lovene og de samme fysiske fakta som vår verden - gitt at vår verden er senterverden -, så nødvendiggjør A, B. Vi plukker altså ut en spesifikk undergruppe av verdener som har like lover, og sier at i alle slike verdener, så nødvendiggjør A, B.

Hvis vi har en logisk nødvendighet, så plukker vi ut undergruppen av logisk mulige verdener. En logisk mulig verden kan sees på som enhver verden det er begrepsmessig mulig å forestille seg.

Altså enhver verden som ikke innbefatter logiske inkonsistenser, slik som runde firkanter og lignende.

Ved en slik nødvendighet, så hevder vi altså at for alle logisk mulige verdener, så er det slik at A nødvendiggjør B.

Den siste formen for nødvendighet er av en litt annen type.

Der hvor nomologisk nødvendighet plukker ut undergruppen av mulige verdener som er identisk vår nomologisk - gitt at vår verden er senterverden -, og logisk nødvendighet plukker ut undergruppen av mulige verdener som er logisk mulige, så plukker metafysisk nødvendighet ut konstruerte undergrupper av mulige verdener som man så hevder at denne nødvendigheten holder innen.

Det kan argumenteres for at man kan operere med ulike definisjoner av metafysisk nødvendighet.

Disse ulike begrepene om metafysisk nødvendighet vil da plukke ut forskjellige undergrupper av mulige verdener.

I "The Conscious Mind", så hevder David Chalmers at metafysisk nødvendighet egentlig ikke kan skilles fra logisk nødvendighet, og dermed at metafysisk nødvendighet og logisk nødvendighet er det samme(Chalmers, 1996, s. 67-68).

Dette er dog ikke et syn som alle filosofer deler.

Når vi har å gjøre med en logisk nødvendighet, så er det snakk om en form for a priori nødvendighet.

Dette vil si at man kan avgjøre om noe er en logisk mulighet eller ei - altså om det finnes en logisk mulig verden der dette noe forekommer -, kun ved å sitte i lenestolen og reflektere. Men, mange vil også påstå at i tillegg til forhold som kan være av a priori nødvendighet, så finnes det påstander som kan være av a posteriori nødvendighet.

For eksempel har Kripke vist at påstanden "vann er H₂O", er en påstand som er a posteriori nødvendig.

Påstanden beskriver noe vi har kommet frem til empirisk, og det er derfor a posteriori, men det beskriver også en nødvendig relasjon, da den gjelder i alle mulige verdener der vann forekommer - gitt at vi har rigidifisert begrepet vann til vår verden.

De som påstår at metafysisk nødvendighet er noe annet enn logisk nødvendighet vil gjerne peke på nettopp dette forholdet; at noen utsagn er nødvendig a posteriori.

I motsetning til Chalmers som forstår metafysisk nødvendighet som å være det samme som logisk nødvendighet - altså a priori nødvendighet -, så kan man altså hevde at metafysisk nødvendighet kan forstås som en form for a posteriori nødvendighet.

Hvis vi legger til oss en slik forståelse av metafysisk nødvendighet, så kan vi forstå den nødvendige relasjonen i formulering (8) som nødvendig a posteriori.

Altså at relasjonen med a posteriori nødvendighet holder i alle verdener som er fysisk lik vår. Det er en slik forståelse av metafysisk nødvendighet jeg kommer til å operere med i denne avhandlingen.

Om vi definerer de forskjellige formene for nødvendighet slik, så ser vi at vi har et spenn fra en ganske svak versjon av nødvendighet, nemlig den nomologiske, til en meget sterk versjon, den logiske. Den metafysiske nødvendigheten er vanskelig å plassere, men jeg tolker det som en svakere versjon enn den logiske og sterkere enn den nomologiske.

Slik sett, så har vi med oss tre former for nødvendighet, nemlig nomologisk, metafysisk og logisk nødvendighet, og vi kan gjøre de om til formuleringer av fysikalisme slik;

(9) "Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap enten er fysisk eller har en nomologisk nødvendig relasjon til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)".

(10) "Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap enten er fysisk eller har en metafysisk nødvendig relasjon til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

(11) "Fysikalisme er sann høbh enhver aktualiserte egenskap enten er fysisk eller har en logisk nødvendig relasjon til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Den relevante forskjellen i disse formuleringene ligger i hva slags form for nødvendig relasjon vi hevder at alle aktualiserte egenskaper skal ha til en eller flere aktualiserte fysiske egenskaper, og slik sett er det relevant å kommentere hva som blir konsekvensen av denne forskjellen.

Konsekvensen av forskjellen mellom (9),(10) og (11), ligger slik jeg ser det i hvordan vi kan undersøke sannheten til de forskjellige formuleringene.

Hvis vi begynner med det "enkle" først, så kan vi ta for oss formulering (11), nemlig den hvor vi hevder logisk nødvendighet.

I dette tilfellet så sier vi indirekte at “det er logisk nødvendig at A->B”.

Dette betyr at hvis vi undersøker denne linken logisk, så kan vi avgjøre om denne relasjonen finner sted i enhver logisk mulige verden; vi kan altså ved hjelp av a priori resonnering komme frem til den logisk nødvendige linken mellom A og B.

Men når det kommer til formulering (9) og (10), altså de hvor vi hevder nomologisk eller metafysisk nødvendighet, så sier vi indirekte at “det er nomologisk nødvendig at A->B” eller “det er metafysisk nødvendig at A->B”.

Vi hevder altså at i verdener som er nomologisk identisk vår, eller metafysisk identisk, så holder linken mellom A og B.

Hvordan undersøker man så om denne relasjonen holder i disse tilfellene?

Slik jeg ser det, så er det mulig at en mulig verden er logisk mulig, men at den er metafysisk umulig. Dette betyr at hvis logikken tilsier at en verden er mulig, så hjelper ikke det oss i å avgjøre om verdenen er metafysisk umulig.

Av den grunn peker dette på en vesensforskjell med tanke på hvordan man kan undersøke de respektive formuleringene sin sannhet.

Dette i sin tur peker på et vesentlig skille innen forståelse av fysikalisme, nemlig skillet mellom a priori fysikalisme og a posteriori fysikalisme

Det er ikke nødvendig å gjøre rede for dette skillet på dette punktet i avhandlingen, og jeg dveler derfor ikke noe mer med dette poenget her.

Det kommer et naturlig punkt for å ta opp dette skillet etter vi ha diskutert hvorvidt en zombie-verden er mulig.

Uansett er vi nå kommet frem til en god grunnformulering av fysikalisme, som jeg vil hevde oppfyller kravene for minimal fysikalisme, ved at det er en formulering som er både nødvendig og tilstrekkelig.

1.3.2.2 Superveniens som relasjon

Før vi avslutter kapittelet og går over til å se på zombie-argumentet, så vil jeg rette oppmerksomheten mot en måte å beskrive denne nødvendige relasjonen på.

Man kan nemlig beholde de tre formene for nødvendighet vi har vist, men spesifisere relasjonen.

Måten å beskrive relasjonen på som jeg vil introdusere er en såkalt superveniensrelasjon, og den kan forekomme i de tre samme variantene; nomologisk superveniens, metafysisk superveniens og logisk superveniens.

Superveniens er egentlig et konsept fra etikk, hvor det betegner ideen om at en etisk hendelse er konstituert av situasjonen. Slik at hvis vi har en etisk hendelse som vi ser på som etisk gal, så vil en lik situasjon også være etisk gal. Eneste måten en slik hendelse kan være etisk riktig, er hvis situasjonen også forandres. Slik sett så supervenerer det etiske på komponentene i situasjonen.

Ideen om superveniens blir så tatt inn i metafysikken, hvor den betegner et likt begrep, bare påført andre relasjoner.

Slik sett så er superveniens innen metafysikk en betegnelse på konseptet om at høyere-ordens forklaringer blir fastsatt av lavere-ordens egenskaper.

Et eksempel på dette vil være at et individs mikrobiologiske egenskaper supervenerer på individets fysiske egenskaper.

Slik at hvis det skjer en forandring i individets fysiske egenskaper, så vil dette føre til en forandring i de mikrobiologiske egenskapene til individet også.

En klassisk analogi for supervenering fremsatt av David Lewis ber oss se for oss et bilde dannet av prikker, hvor prikkene har forskjellig både størrelse og styrke, og på denne måten så fremstår disse prikkene som et helhetlig bilde for oss på avstand. Men, om man går nærmere innpå, eller for den saks skyld om noen hadde blitt vist kun et utsnitt av bildet hvor vi ser prikkene på nært hold, så fremstår dette kun som tilfeldige prikker på et ark.

Samtidig er det slik at hvis vi forandrer på konfigurasjonen av prikkene, så forandrer vi også hele bildet.

I en slik situasjon så kan vi si at bildet supervenerer på prikkene.

Superveniens i denne situasjonen her, hvor den tas inn som forklarende relasjon mellom det fysiske og det tilsynelatende mentale, blir sådan heller en lang rekke med supervenerende

nivåer, som hevdes å gå fra det fysiske, via kjemi, biologi, nevrobiologi etc, helt frem til det vi søker å forklare i dette tilfellet, nemlig den fenomenale bevisstheten.

Som et slikt forklarende prinsipp for hvordan de forskjellige nivåenes egenskaper henger sammen, så blir supervenering sett på som en av de mer intuitive forklaringene og av den grunn ser jeg det som hensiktsmessig å formulere en variant av fysikalisme med supervenering som relasjonen.

(12) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)".

Denne formuleringen har de samme styrkene som både (9), (10) og (11), da de griper de ønskede egenskapene og forklarer dem som enten fysiske, eller at de supervenerer på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er), men samtidig så obfuscerer "supervenerer" denne formuleringen litt i forhold til både (9), (10) og (11).

Løsningen på dette problemet ligger i at på samme måte som man kan snakke om flere former for nødvendighet, så finnes de selvsamme formene med hensyn til supervenering; noe kan supervenere logisk, noe kan supervenere metafysisk og noe kan supervenere nomologisk.

Med det i mente, så kan vi differensiere mellom;

(12) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer nomologisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(13) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer metafysisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(14) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer logisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Jeg kommer til å komme tilbake til spørsmålet om disse tre formuleringene oppfyller kravet for minimal fysikalisme i kapittel 3. Det finnes grunner til å hevde at formulering (12) ikke er tilstrekkelig, samt at formulering (14) ikke er nødvendig.

Jeg vil hevde at formulering (13) er den formuleringen som betegner minimal fysikalisme, men dette vil jeg begrunne senere i det jeg skal vurdere hvordan formuleringene mine står seg mot argumentet som presenteres i neste kapittel.

Men, uten å dvele med dette her - da jeg mener det er mer hensiktsmessig å ta opp på et senere tidspunkt -, så velger jeg å ta med meg formulering (12),(13), og (14) videre.

Samtidig så synes jeg det er en styrke at relasjonen vi hevder finner sted er superveniens, og av den grunn lar jeg formulering (9),(10) og (11) bli igjen i støvet.

2.1 Zombieargumentet

I kapittel 1 kom vi frem til tre formuleringer av fysikalisme som vi valgte å ta med videre.

(12) "Fysikalisme er sann, hoth, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer nomologisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(13) "Fysikalisme er sann, hoth, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer metafysisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(14) "Fysikalisme er sann, hoth, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer logisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Vi viste at disse formuleringene var robuste, samt at de representerer tre forsøk på å definere en minimal fysikalisme som ivaretar kravene for tilstrekkelighet og nødvendighet.

Jeg nevnte at formulering (12) og (14) kunne være problematiske, men dette skal vi se på senere.

I dette kapittelet vil jeg gi en grundig gjennomgang av zombie-argumentet, samt at jeg introdusere et rammeverk for å analysere tenkelighet - et av kjernepunktene i zombie-argumentet.

Zombie-argumentet består hovedsakelig av et tankeeksperiment, som i sin rekke inngår i et resonnement som er ment å vise at fysikalisme ikke kan være sant.

Tankeeksperimentet hevder at man kan se for seg en verden som er fysisk identisk med vår, men hvor det finnes vesener som, til tross for at deres fysiske oppbygning er identisk med "vår", mangler fenomenal bevissthet.

Måten jeg tenker å gå frem på er og aller først, på samme måte som i kapittel 1, fremheve det jeg mener er relevante historiske aspekter ved zombie-argumentet.

Deretter vil jeg gi en grundig gjennomgang av selve argumentet, før jeg til slutt introduserer David Chalmers' rammeverk for å analysere tenkelighet.

2.1.1 Historisk kontekst

Den tenkeren som jeg vil akkreditere dette argumentets spede fødsel til, er Descartes. Han ekspliserte det ikke på noen måte, og det tar endel tid før argumentet får den formen det har nå, men at sentimentet er bevart i Descartes tanker er påpekt av mange. Grunnen til dette er hans argumentasjon for at forestillbarhet impliserer mulighet.

Descartes hevdet som kjent at han kunne forestille seg sjelen som adskilt fra kroppen. Samtidig påpekpte han at fordi han hadde en klar og tydelig forestilling om at han kan eksistere som noe adskilt fra en kropp, så er dette også et grunnlag for å si at det er et fundamentalt skille mellom kropp og sjel. Gjennom sitt tankeeksperiment, der Descartes setter i tvil alt det er mulig å tvile på, kommer han frem til at han ikke kan tvile på at han tenker - å tvile er å tenke -, og for at det skal være tenkning må det være noe som tenker. På denne måten mener han å vise at han eksisterer som tenkende substans.

Grunnen til at dette er relevant, er fordi han med utgangspunkt i en påstand forestillbarhet - at han kan se for seg at han eksisterer uten kropp -, konkluderer med at denne påstanden faktisk holder i vår verden

Slik at ved hjelp av a priori resonnering så konkluderer Descartes ontologisk at det finnes to fundamentalt forskjellige substanser, nemlig utstrakte substanser(fysiske) og tenkende substanser(mentale).

Dette skal vi snart se at er strategien til zombie-argumentet også.

På samme tid vil jeg hevde at Descartes sin kontemplering rundt den ontologiske todelingen av menneskets mekanistiske side og menneskets mentale side er en forløper til zombie-argumentet, da hans tenking åpner for den teoretiske muligheten av et menneske som tar del i den utstrakte substansen, men som ikke tar del i den tenkelige substansen. Som vi snart skal se, så er dette så og si ekvivalent til en filosofisk zombie.

2.1.2 Presentasjon av zombie-argumentet

Hvis vi så skal rette oppmerksomheten vår mot det konkrete argumentet som sådan, så er det enkelt sagt et forsøk på å vise at fysikalisme ikke er en tilstrekkelig teori for å forstå egenskapene som konstituerer vårt univers' mangesidede fenomener, og da spesifikt fenomenet bevissthet.

Zombie-argumentet består hovedsakelig av et tankeeksperiment.

Dette tankeeksperimentet går ut på at vi kan se for oss en mulig verden som er fysisk identisk med vår verden, men hvor "menneskene" mangler bevissthet, eller rettere sagt, fenomenal bevissthet.

Hvis vi tar utgangspunkt i min klone i denne verdenene - som altså har identisk fysisk oppbygging, men mangler fenomenal bevissthet - , så er det ingenting det oppleves som for min zombie-tvilling å lukte på en rose eller å smake på en sjokolade.

Zombie-tvillingen min kan verbalt uttrykke at han syntes rosen lukter godt og at sjokoladen smaker godt, men han mangler altså den fenomenale opplevelsen som er forbundet med det å smake og lukte.

Det tankeeksperimentet er ment å vise, er at fysikalisme, altså en metafysisk tese om at enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller har en relasjon til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er), er en utilstrekkelig tese for å forklare fenomenet fenomenal bevissthet. Måten argumentet mener å fungere på er altså at den setter opp fysikalisme sin konklusjon som premiss - enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller har en relasjon til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er) -, for så å teste ut dette premisset opp mot tankeeksperimentet beskrevet over.

Siden man da kan se for seg en mulig verden hvor fenomenal bevissthet ikke er determinert - er fysisk eller har en relasjon til ... - av det fysiske, så kan man hevde at det finnes mulige verdener hvor denne relasjonen ikke holder.

Det faktumet at relasjonen ikke holder i alle mulige verdener er så ment å være et bevis for at tesen som sådan er inadekvat til å forklare fenomenet fenomenal bevissthet.

En eksplisering av argumentet kan se slik ut:

1. Hvis fysikalisme er sann, så determinerer de aktualiserte fysiske egenskapene i vår verden alle de aktualiserte egenskapene i vår verden.
2. Hvis det kan eksistere en mulig verden der de aktualiserte fysiske egenskapene i den verdenen er de samme som i vår verden, men der disse ikke determinerer alle aktualiserte egenskaper, så er fysikalisme falsk.
3. Jeg kan se for meg en mulig verden som er identisk med vår verden med hensyn på alle de aktualiserte fysiske egenskapene, men der det eksisterer zombier, mennesker som altså er fysisk identisk med oss, men som mangler fenomenal bevissthet.
4. Siden jeg kan se for meg en mulig verden som er et fysisk duplikat av vår verden, men der zombier er mulig, så kan ikke denne verdenen være et fullstendig duplikat av vår verden. Hvis en slik verden kan eksistere og ikke bare er tenkelig, så betyr dette at aktualiserte fysiske egenskaper ikke determinerer alle egenskaper i alle mulige verdener som er fysisk identisk med vår verden.
5. Siden jeg kan se for meg en slik mulig verden, og tenkelighet impliserer mulighet, så kan det eksistere en slik mulig verden.
6. Fysikalisme er ikke sann.

Vi ser at premiss 1 starter med å uttrykke en relasjonsnøytral konsekvens av fysikalisme, hvor det ikke blir presisert videre hvorvidt vi har å gjøre med nomologisk, metafysisk eller logisk nødvendighet.

Iom at jeg har brukt et helt kapittel på å gjøre rede for tre forskjellige formuleringer av fysikalisme, så kan dette virke litt unøyaktig.

Grunnen til at jeg allikevel velger en slik relasjonsnøytral formulering som premiss 1 er fordi jeg i dette kapittelet tar for meg zombie-argumentet, på zombie-argumentet sine "premisser". Jeg skal senere i min gjennomgang av hvorvidt argumentet er vellykket, sette det opp mot de forskjellige formuleringene jeg har kommet frem til.

Premiss 2 uttrykker et krav vi setter til fysikalisme, nemlig at det skal holde i alle mulige verdener.

På samme tid uttrykker det at en slik verden faktisk må være mulig.

Dette er et vesentlig punkt.

Det er ikke nok for argumentet at premiss 3 holder - nemlig at en slik verden er mulig å se for seg -, en slik verden må også være mulig.

Jeg har innvendinger mot dette premisset, basert på at det hevder at denne relasjonen må holde i alle mulige verdener; altså at det legger til grunn at relasjonen er logisk nødvendig. Men som sagt over, i dette kapittelet er hovedfokuset på argumentet, slik at det er mer passende å ta opp dette poenget senere.

Premiss 3 uttrykker tankeeksperimentet som argumentet hviler på.

Nemlig at jeg kan se for meg en slik mulig verden.

Det er dette premisset som gjør det nødvendig å innføre et tenkelighetsrammeverk, slik at vi i neste kapittel kan se om en slik verden er tenkelig.

Premiss 4 konkluderer på bakgrunn av premiss 3, og hevder at tenkeligheten av en slik verden viser at premiss 1 ikke stemmer.

Premiss 5 hevder videre at en slik tenkelighet impliserer mulighet, og konkluderer med at en slik verden ikke bare er tenkelig, men også mulig.

Siden en slik verden er mulig, så oppfylles kriteriet for premiss 2, og argumentet kan konkludere med premiss 6 og hevde at fysikalisme ikke er sann.

2.1.3 De kritiske premissene og påfølgende spørsmål

Som nevnt over så er premiss 2 problematisk med hensyn på de tre fysikalismeformuleringene jeg har valgt å ta med meg fra forrige kapittel, men det er ikke et kritisk premiss enda.

Det jeg ser som de kritiske premissene på dette tidspunktet er premiss 3 og premiss 5.

For at argumentet skal være vellykket, så må det både vise at en slik verden er tenkelig, samtidig som det må vise at en slik verden ikke bare er tenkelig men også mulig.

Dette betyr at vi må undersøke om en slik mulig verden faktisk er tenkelig, og dette kommer jeg å gjøre ved å analysere dette saksforholdet sin tenkelighet med hjelp av et tenkelighetsrammeverk presentert av David Chalmers.

På samme tid vil det være ytterst prekært å undersøke hvorvidt tenkelighet impliserer mulighet.

Uten å foregripe de kommende hendelsene, så vil det vise seg at en zombie-verden er tenkelig på noen måter og ikke tenkelig på andre måter, i tråd med det rammeverket vi setter opp.

Dette betyr at når vi skal vurdere hvorvidt tenkelighet impliserer mulighet er nødt til å analysere hvordan en slik form for tenkelighet som vi klarer å påvise kan implisere mulighet. Jeg kommer til å utføre store deler av denne analysen selv, men med hint fra Chalmers.

Etter at vi har påvist en eventuell tenkelighet til det aktuelle saksforholdet, og analysert hvorvidt en slik tenkelighet medfører mulighet, så gjenstår det et viktig spørsmål.

Finnes det andre forhold som tilsier at en slik verden, faktisk er umulig?

Vil f.eks en fysikalismeformulering med metafysisk superveniens som relasjon føre til at selv om vi viser at en zombie-verden er logisk mulig, så er den metafysisk umulig?

For å oppsummere, så betyr dette at vi har tre sentrale spørsmål.

1. Er det mulig å se for seg en mulig verden som er et fysisk duplikat av vår, men som ikke er et fullstendig duplikat. Altså, er en zombie-verden tenkelig?
2. Sett at vi klarer å påvise at en zombie-verden er tenkelig.
Hva slags tenkelighet har dette saksforholdet, og fører en slik tenkelighet til mulighet.
3. Siste, men ikke minst.

Sett at vi klarer å påvise at en slik verden ikke bare er tenkelig, men også mulig med utgangspunkt i *noen* av de forståelse av mulighet som vi legger til grunn.

Kan det allikevel hende at det er andre momenter som fører til at en slik verden er umulig?

2.2 Tenkelighetsrammeverk

Passende nok så har det seg slik at en av de som mener at zombie-argumentet er vellykket og slik sett fører oss til å måtte forkaste fysikalisme til fordel for noe annet, også har skrevet en artikkel om tenkelighet som sådan.

Denne tenkeren er David Chalmers, og artikkelen "Does Conceivability Entail Possibility?" er hans bidrag til dette.

Chalmers strekker i denne artikkelen/forelesningen tenkelighet ut over 3 akser.

Disse tre aksene representerer da tre forskjellige måter å se tenkelighet på, samtidig som disse aksene også kan kombineres, slik at vi potensielt får til sammen 8 forskjellige former/typer av «tenkelighet». Videre følger en utredning av disse tre aksene, samt eksempler på måter de kan kombineres.

2.2.1 Prima facie og ideell tenkelighet

Prima facie og ideell tenkelighet er en akse som betegner hvor dypt analysen om tenkelighet er gjort.

Er det bare en overfladisk analyse, eller er den så dyp at man kan si den nærmer seg ideell? Som et kriterie for tenkelighet så fungerer denne aksen dårlig, da det her heller er snakk om selve utføringen av tenkelighetstesten, ikke hvordan denne utføringen er strukturert eller hva som er kriteriene for vellykkethet eller det motsatte.

En påstand er prima facie tenkelig hvis vi ved «første» gjennomtenking kommer frem til at påstanden oppfyller kriteriene for tenkelighet. Vi skal senere se et eksempel på kriterier for «tenkelighet», men her holder det å påpeke at prima facie tenkelighet holder når subjektet som utfører akten finner at påstanden oppfyller et kriterie, men hvor tenkelighetsakten ikke krever dyp gjennomtenking. Om ikke jeg har misforstått, så kan vi hevde at en påstand, for et og samme subjekt, kan være enten prima facie, eller ideell.

Ideelt tenkelig derimot, er når en påstand krever ideell tenking for å fastsette om tenkelighetsakten lar seg gjennomføre. Hva menes dog med ideell tenking?

Vel, her henviser Chalmers – både i forelesningen og i «A fundamental theory of everything» - til rasjonaliseringen til et mer uendelig vesen enn oss.

Det som menes med rasjonaliseringen til et mer uendelig vesen enn oss er “a reasoner free of all contingent cognitive limitations”(Chalmers, 2002, s. 2).

Altså en tenker som ikke har de faktiske kognitive begrensningene som vi mennesker har.

Det trenger ikke nødvendigvis å være en så grundig deliberering at den er utilgjengelig for oss mennesker, men poenget er at hvis egenskapen «tenkelighet» ikke viser seg for oss umiddelbart, så er det pga det kreves større innsats, og ikke nødvendigvis pga påstanden er «utenkelig».

Samtidig går bevegelsen også andre veien. For at en påstand skal kunne hevdes å være ideelt tenkelig, så må den ha «uendelig begrunnelse»; ingen innvendinger kan finnes sted. Sagt med andre ord, så kan vi si at en påstand er ideelt tenkelig hvis det er slik at et mulig vesen kan finne påstanden tenkelig, og hvor begrunnelsen ikke kan overkommes ved hjelp av bedre rasjonalisering.

Denne aksen hjelper oss ikke i søken etter hva slags påstander som er tenkelige og ikke, da dette er en akse som betegner grundigheten til selve tenkelighetsanalysen.

Men, aksen er med på å betegne hvorvidt et saksforhold sin tenkelighet er sannsynlig eller ikke.

Om vi bare kan påvise prima facie tenkelighet, så er det stor sannsynlighet for at saksforholdet ikke er tenkelig, men om vi derimot kan vise at saksforholdet er ideelt tenkelig, så er det stor sannsynlighet for at det er tenkelig.

2.2.2 Positiv og negativ tenkelighet

Som jeg viste i underkapittelet over, så betegner prima facie og ideell tenkelighet dybden på tenkelighetsanalysen.

Positiv og negativ tenkelighet er av en annen natur.

Positiv og negativ tenkelighet betegner hvilken teknikk man bruker for å utføre tenkelighetsanalysen; forsøker man å positivt vise at saksforholdet er tenkelig, eller forsøker man negativt å vise at saksforholdet ikke er utenkelig?

Den første teknikken er den såkalte «negative» tenkeligheten. Her går det altså ut på å vise at påstanden ikke blir vist utenkelig.

Vi kan si at et saksforhold er negativt tenkelig hvis det ikke kan «motbevises» a priori(Chalmers, 2002, s. 3).

Videre kan vi si at saksforholdet er prima facie negativt tenkelig om en person ved enkel deliberering ikke finner noen a priori innvendig, eller vi kan si at saksforholdet er ideelt negativt tenkelig hvis det ikke finnes noen a priori innvending - og vi har god begrunnelse for å hevde dette.

F.eks kan vi undersøke om saksforholdet “en rund firkant” er negativt tenkelig.

Vi kan umiddelbart hevde at dette saksforholdet ikke er prima facie negativt tenkelig, da en rund firkant er en a priori motsigelse.

Siden det ikke er prima facie negativt tenkelig, så kan vi også konkludere med at saksforholdet ikke er ideelt negativt tenkelig heller.

Aksens andre side, går ut på å påvises en påstands positive tenkelighet; altså å komme opp med scenarier som kan stå som et eksempel for påstand S sin tenkelighet.

De forskjellige formene for positiv tenkelighet mener Chalmers kan samles under paraplyen forestilling, eller fantasi.

Enkelt sagt, så kan man si at man forestiller seg et saksforhold, et sett med detaljer og objekter, som så understøtter tenkeligheten til den påstanden man forsøker å argumentere for at er tenkelig.

Dette kan gjøres ved å beskrive en mulig verden hvor saksforholdet finner sted.

F.eks hvis min påstand er «firkantede hjul på en kjørende bil er tenkelig», så kan jeg forestille meg en situasjon - eller en mulig verden - hvor en bil er utstyrt med 4 firkantede hjul, men hvor bilen da beveger seg ned en bakke; humpende. Jeg har nå fremkommet et scenario, faktisk et eksempel på en perceptuell forestilling – en av forestillingskategoriene -, som viser et eksempel på påstanden over sin tenkelighet, og vi kan derfor si at dette eksempelet verifiserer at S er - i det minste - prima facie positivt tenkelig.

2.2.2.1 Perseptuell forestilling og modal forestilling

Chalmers trekker frem 2 forskjellige slike forestillingskategorier .

Perseptuell forestilling og modal forestilling(Chalmers, 2002, s. 4).

Perseptuell forestilling, er som i forestillingseksempelet over, en bevisstthetsakt hvor man forsøker å visualisere et visst saksforhold for å understøtte tenkeligheten til en gitt påstand.

Mitt inntrykk er at denne forestillingsakten er kjennetegnet ved dens visualisering.

Man lager et mentalt bilde, hvor dette bildet ligner en faktisk hendelse – kanskje til og med et mentalt bilde av en hendelse som flere mennesker kan stille seg bak gyldigheten til -, og dette er da ment å understøtte tenkeligheten til påstanden man undersøker tenkeligheten til.

Mitt eksempel om bilen med de firkantede hjulene var som sådan et eksempel på en perseptuell forestilling

Modal forestilling er en mye mer kompleks affære.

For det første, så omhandler modal forestilling saksforhold som ikke kan visualiseres.

Det den istedet omhandler, er kompliserte saksforhold, ofte forskjellige former for lavere eller høyere nivås beskrivelser av fenomen, slik som elektroners bane rundt kjernen eller finanskrakket i 2008.

Iom at det ikke er en konkret visualisering, så er kravene for beskrivelse veldig høye.

For at jeg skal kunne argumentere for at et saksforhold er positivt tenkelig, og vi har å gjøre med et saksforhold som ikke kan visualiseres, så er jeg nødt til å ved hjelp av ord beskrive dette saksforholdet på en mest mulig detaljert og presis måte.

F.eks om jeg skal modalt forestille meg en viss kjemisk forbindelse, så foregår dette ved at jeg med ord beskriver hvordan atomene er fordelt og jeg må kanskje beskrive noen lover som forklarer hvordan denne konfigurasjonen av atomer kan finne sted.

Beskrivelsen må rett og slett være så detaljert at andre personer kan stille seg bak beskrivelsen og være enig i at det er en presis og adekvat beskrivelse.

I og med at det er mulig å modalt forestille seg saksforhold som involverer en a priori motsigelse, f.eks hvis man modalt forestiller seg en rund firkant, så kan man bruke begrepet "koherent modal forestilling" for å differensiere mellom modale forestillinger som er

“fullstendige” og “ufullstendige” - hvor en ufullstendig modal forestilling er en hvor det begås en a-priori motsigelse.

Videre kan man si at hvis noe er koherent modalt forestillbart, så er dette positivt tenkelig.

Når disse to formene for positiv tenkelighet er etablert, så kan man sette inn den første aksen vi så på å bruke begrep som “prima facie positiv tenkelighet” og “ideell positiv tenkelighet”. Prima facie positiv tenkelighet finner da sted hvis man enten ved hjelp av perceptuell eller modal forestilling ser for seg eller beskriver et scenario på en slik måte at de vesentlige punktene er beskrevet, og at dette scenarioet i sin tur understøtter den positive tenkeligheten til saksforholdet.

På samme måte kan man si at ideell positiv tenkelighet finner sted hvis den perceptuelle forestillingen eller den modale forestillingen fortsatt understøtter saksforholdets tenkelighet ved “ideell” vurdering.

F.eks kan man se for seg den perceptuelle forestillingen jeg tok opp på slutten av forrige underkapittel, nemlig om påstanden “firkantede hjul på en kjørende bil er tenkelig”.

Jeg poengterte tidligere at jeg ved å se for meg en bil med firkantede hjul humpe ned en bakke presenterte et scenario som understøttet saksforholdets prima facie positive tenkelighet.

Hvis dette så skulle blitt utvidet til en ideell positiv tenkelighet, så måtte en fortsatt å beskrive denne visualiseringen i større og større detalj, og vist at man kunne beskrevet scenarioet på et slikt detaljnivå at det var stor sannsynlighet for at scenarioet ikke inneholdt en a priori motsigelse.

Man kunne f.eks stilt spørsmål ved om det er riktig å kategorisere denne bilen som humpet ned bakken, som kjørende - noe påstanden vår hevder.

Poenget er at kravene for detaljbeskrivelse er betraktelig høyere for at man skal kunne hevde ideell positiv tenkelighet.

Som en tommelfingerregel så kan man si at prima facie positiv tenkelighet som regel innebærer ideell positiv tenkelighet, men det finnes eksempler hvor dette ikke holder.

Hovedsakelig er dette fordi saksforholdet som tenkelighetsundersøkes ikke er fullstendig beskrevet og slik sett ikke burde gå som koherent forestillbart.

Samtidig skal det nevnes at de fleste tankeeksperiment starter som en prima facie positiv tenkelighet, men hvor man gjennom a priori undersøkelser over tid styrker troligheten for at saksforholdet er ideelt positivt tenkelig.

For å oppsummere disse innsiktene før vi går videre til den siste aksen, så kan vi si at positiv tenkelighet innebærer negativ tenkelighet, men det samme gjelder ikke andre veien - i det minste ikke med prima facie negativ tenkelighet.

Idet man beskriver et saksforhold som er prima facie positivt tenkelig, så har man samtidig vist at saksforholdet kan finne sted uten noen a-priori motsigelse og derfor ikke kan utelukkes, altså at det er prima facie negativt tenkelig.

Men på den motsatte siden, så er det ikke slik at om man viser at saksforholdet kan opptre uten å innebære noen a-priori motsigelse ved enkel deliberering og derfor ikke kan utelukkes, at det faktisk er et saksforhold som er hverken ideelt eller prima facie positiv tenkelig.

2.2.3 Primær og sekundær tenkelighet.

Skillet mellom primær og sekundær tenkelighet er et skille som nok Kripke skal ha ros for at finnes i dette rammeverket til David Chalmers.

Grunnen til dette er at det tar til seg konsekvensen av Kripkes innsikt om visse a posteriori identitetsforhold som nødvendige - slik som "Morgenstjernen er Aftenstjernen" - og at negasjonen - Morgenstjernen er *ikke* Aftenstjernen" - av saksforholdets tenkelighet kan analyseres på to måter(Chalmers, 2002, s. 7).

Hvis det viser seg at saksforholdet har a priori motsigelser, så er ikke saksforholdet primært tenkelig.

På den andre siden, hvis det viser seg at saksforholdet har a posteriori motsigelser, så er ikke saksforholdet sekundært tenkelig.

Slik sett så kommer disse to formene for tenkelighet inn idet man søker å vise at et saksforhold er enten positivt eller negativt tenkelig, da aksen i all hovedsak spør om den positive eller negative tenkeligheten er forsøkt vist å holde mot a priori innvendinger eller a posteriori innvendinger.

Hvis vi da ser hele rammeverket under ett, så tegner det seg et bilde.

Idet vi starter en rasjonell vurdering om hvorvidt et saksforhold er tenkelig, så kan man slik jeg forstår det velge mellom to forskjellige "metoder" eller strategier.

Enten kan man forsøke å vise at saksforholdet ikke kan motbevises, og i praksis si at "jeg kan ikke komme på noen a priori motsigelse til saksforholdets tenkelighet.

Noe som da er å hevde at saksforholdet er negativt tenkelig.

Eller så kan man forsøke å beskrive en mulig verden hvor saksforholdet finner sted, og slik sett understøtte saksforholdets tenkelighet.

Isåfall kan man hevde at S er positivt tenkelig.

Så kan man stille spørsmålet, hvor langt går vi i dybden på denne vurderingen.

Hvor godt har vi undersøkt at saksforholdet er negativt tenkelig, eller hvor godt har vi beskrevet at saksforholdet er positivt tenkelig?

Er saksforholdet prima facie negativt eller positivt tenkelig, eller er det ideelt negativt eller positivt tenkelig?

Men vurderingen vår til nå har bare tatt utgangspunkt i a priori innvendinger, og det er fortsatt en mulighet for at vi kan komme på a posteriori innvendinger til saksforholdets negative eller positive tenkelighet.

Slik at etter at vi har vurdert saksforholdets primære tenkelighet, så må vi undersøke saksforholdets sekundære tenkelighet.

Hvis det viser seg at saksforholdet innebærer en a posteriori innvending, så er det ikke sekundært tenkelig.

På denne måten ser vi at tenkelighetsrammeverket har et system.

Positiv/negativ tenkelighet betegner metoden/teknikken vi bruker for å påvise at et saksforhold er tenkelig.

Prima facie/ideell tenkelighet betegner hvor dypt denne analysen går.

Primær/sekundær tenkelighet betegner til slutt hvorvidt vi har analysert saksforholdets a priori tenkelighet eller dens a posteriori tenkelighet.

Nå som vi har satt opp et rammeverk for å forstå utsagns eventuelle tenkelighet, samt hva slags form for tenkelighet som utsagnet har, så er det på tide å bevege seg mot avhandlingens episenter, nemlig om hvorvidt zombie-argumentet faktisk klarer å etablere konklusjonen om at fysikalisme er falsk.

3. Tenkelighet og mulighet.

I forrige kapittel så redegjorde jeg ganske grundig for zombie-argumentet, samtidig som jeg presenterte tenkelighetsrammeverket til David Chalmers.

Jeg kom frem til 3 sentrale spørsmål som zombie-argumentet hviler på, nemlig hvorvidt en zombie-verden er tenkelig; hvorvidt den eventuelle tenkeligheten vi påviser at dette saksforholdet har, impliserer mulighet; og til sist, hvis vi klarer å påvise mulighet, finnes det andre faktorer som gjør at en slik verden ikke er mulig.

Helt til sist viste jeg hvordan dette tenkelighetsrammeverkets indre dynamikk fungerer, slik at det ble tydeligere hvordan denne tenkelighetsanalysen skal foregå.

I dette kapittelet kommer jeg til å undersøke om saksforholdet som zombie-argumentet hviler på er tenkelig.

Altså om en verden som er fysisk identisk med vår, men hvor de "menneskelige ekvivalentene", zombiene, ikke har fenomenal bevissthet, er en tenkelig verden.

Dette vil jeg gjøre ved å ta for meg dette saksforholdet - som jeg etterhvert bare kommer til å kalle Z -, og analysere det ved hjelp av de tre aksene jeg presenterte i forrige kapittel.

I og med at dette er en tenkelighetsanalyse, og jeg kommer til å konstruere verdener som kan understøtte Z - som en del av vurderingen om hvorvidt Z er positivt tenkelig -, så kommer jeg til å stille spørsmålet om disse mulige verdenene må være fysisk identisk vår, eller om det holder at zombiene er fysisk identiske.

Videre kommer jeg til å foreta både den konkrete vurdering av hvorvidt saksforholdet er negativt tenkelig og en vurdering av hvorvidt saksforholdet er positivt tenkelig.

Jeg kommer fortløpende til å stille spørsmål om hvorvidt denne tenkeligheten kan utvides fra prima facie til ideell tenkelighet, samt hvorvidt saksforholdet er primært eller sekundært tenkelig.

Når dette er gjort og jeg har påvist at Z er tenkelig på noen måter, og ikke tenkelig på andre måter, så vil jeg gå inn på hvorvidt en slik tenkelighet impliserer mulighet.

Her vil jeg først analysere selv, for så å be om støtte fra Chalmers.

3.1 Tenkelighet

Det jeg søker å svare på her, er om en zombie-verden slik den blir presentert i kapittelet forut, er et saksforhold som er tenkelig.

Dette vil jeg gjøre ved å analysere saksforholdet i tråd med de tre aksene fra forrige kapittel.

Målet er å kunne karakterisere på hvilken måte saksforholdet er tenkelig.

Før vi går løs på dette, så bør vi stoppe opp litt.

Som jeg nevnte i innledningen til dette kapittelet, så skal jeg her utføre en tenkelighetsanalyse.

En vesentlig del av denne tenkelighetsanalysen vil gå ut på å undersøke om Z er positivt tenkelig, og om det er negativt tenkelig.

Idet jeg skal undersøke hvorvidt Z er positivt tenkelig, så vil jeg i tråd med rammeverket forsøke å konstruere mulige verdener som kan understøtte Z sin positive tenkelighet.

Et relevant poeng i den sammenheng er hvorvidt de mulige verdenene jeg konstruerer for å understøtte Zs positive tenkelighet må være fysisk identisk vår, eller om bare zombieene må være fysisk identisk sine motparter.

Grunnen til at jeg ser dette som relevant, er fordi det kan sette rammer for hvordan vi konstruerer disse mulige verdenene som skal understøtte Zs positive tenkelighet.

Hvis denne mulige verdenen må være fysisk identisk vår verden, så er det større begrensninger for hvilke mulige verdenen som understøtter saksforholdets positive tenkelighet.

Hvis denne mulige verdenen ikke må være fysisk identisk oss, men at bare de filosofiske zombieiene må være fysisk identisk oss, så får man litt et større utvalg av mulige verdener som understøtter dette saksforholdets positive tenkelighet - f.eks kan man da postulere ekstra egenskaper i denne mulige verdenen som er med på å forklare hvordan et fysisk identisk individ til oss kan mangle fenomenal bevissthet -, og det er slik sett enklere å utføre den positive tenkelighetsakten.

Siden jeg ser positive sider ved at kun zombieiene trenger å være fysisk identisk sine motparter når vi konstruerer en mulig verden som skal understøtte Zs positive tenkelighet, så er dette gode grunner for å velge en slik tolkning.

Et annet poeng er at dette grepene fører til at det er større sannsynlighet for at jeg kan konstruere mulige verdener som understøtter Z sin tenkelighet, altså er det større sannsynlighet for at vi ender opp med å si at Z er tenkelig.

Jeg allerede har vist min intensjon, nemlig å argumentere for at en minimal fysikalisme vil kunne imøtegå zombie-argumentet, slik at jeg ser det som en styrke at jeg tillater større rom for at Z skal kunne vises positivt tenkelig.

Dette fordi jeg ved å velge denne tolkningen gir zombie-argumentet større sannsynlighet for å lykkes og slik sett ikke tar dette valget for å lettere kunne motbevise argumentet.

Jeg vil hevde at dette er såpass gode grunner at med mindre jeg finner alvorlige innvendinger, så bør jeg velge en slik tolkning.

Finnes det alvorlige innvendinger mot en slik tolkning?

Jeg finner ingen, og jeg velger derfor å stille meg bak en slik tolkning og ta steget videre til tenkelighetsanalysen.

Bare for å gjøre det klart, selv om zombie-argumentet skal forstås som at verdenen er fysisk identisk vår, så setter ikke det krav til hvordan tenkelighetsanalysen skal foregå.

Slik at når vi skal utføre tenkelighetsanalysen, så ser jeg det som meget hensiktmessig å velge en slik tolkning.

Før vi starter på selve analysen og spør om Z er positivt og negativt tenkelig, så kan det være nyttig å eksplisere påstanden vi skal undersøke om er tenkelig.

Et utgangspunkt ville vært "En zombie-verden er tenkelig".

Dog har resonnementet over inspirert oss til å reformulere en slik eksplisering.

Dette kan vi gjøre på samme måte som vi gjorde med fysikalismeformuleringene i første kapittel, nemlig å dele formuleringen i to og reformulere første del.

Altså beholder vi "er tenkelig", da dette er helt uprøblematisk å forstå med tanke på det tenkelighetsrammeverket vi har presentert.

Det vi vil reformulere er altså "En zombie-verden".

I henhold til resonnementet over, så kan vi derfor erstatte "En zombie-verden" med en bestemt beskrivelse som tar innover seg konklusjonen fra over slik som dette: "En mulig verden som inneholder vesener med identisk fysisk oppbygging som oss, men som mangler fenomenal opplevelse.".

Selv om setningen kunne vært mer presis, og uten henvisninger som "som oss", så oppfatter jeg denne påstanden som forståelig og nyttig med tanke på hvor vi er i prosessen.

På denne måten får vi ganske klart frem hvilket saksforhold vi vil undersøke om er tenkelig, nemlig saksforholdet om en mulig verden hvor det finnes fysiske kloner av oss, uten fenomenal opplevelse - som er det tankeeksperimentet som zombie-argumentet benytter seg av for å vise fysikalisme sin utilstrekkelighet.

Et naturlig steg videre blir så å undersøke saksforholdet over de tre aksene vi har introdusert i forrige kapittel, og se om vi klarer å fastsette om dette saksforholdet for det første er tenkelig, og hvis ja, hva slags tenkelighet det har.

3.1.1 Positiv og negativ tenkelighet.

Selv om jeg presenterte de forskjellige formene for tenkelighet på den måten jeg gjorde, så velger jeg her å ta dem inn i en annen rekkefølge, i tråd med min oppsummering av rammeverket i slutten av kapittel 2.

Slik jeg forstår rammeverket, så er det naturlig å starte med en vurdering av Zs prima facie primære og sekundære negative tenkelighet.

Når vi har vurdert dette, så vil det være naturlig å gå over til å vurdere Zs prima facie primære og sekundære positive tenkelighet, for så å se om denne prima facie tenkeligheten kan utvides til ideell tenkelighet.

Etter at vi har vurdert hvorvidt Z er ideelt primært og sekundært positivt tenkelig, så har vi nok grunnlag for å vurdere om Z er ideelt primært og sekundært negativt tenkelig.

Grunnen til at jeg velger å gjøre det slik er basert på hvordan jeg forstår rammeverket. Hvis det skulle vise seg at Z ikke er prima facie primært negativt og prima facie sekundært negativt tenkelig, altså at vi kan fremkomme både a priori og a posteriori motsigelser ved

første øyekast til Z tenkelighet, så ville det vært naturlig å gå rett til en vurdering av hvorvidt denne mangelen på prima facie negativ tenkelighet kunne blitt utvidet til ideell.

Om vi så kunne vist at Z ikke er hverken ideelt primært negativt tenkelig eller ideelt sekundært negativt tenkelig, så er saken over.

Z inneholder både a priori motsigelser og a posteriori motsigelser, og er som sådan ikke tenkelig på noen måter.

Men, om det skulle vise seg at Z er enten prima facie primært negativt tenkelig eller prima facie sekundært negativt tenkelig, så stiller saken seg litt annerledes.

I dette tilfellet vil det da være naturlig å undersøke Zs positive tenkelighet for å se om vi kan understøtte Zs tenkelighet ved å konstruere en mulig verden hvor Z finner sted.

Om vi skulle klare å konstruere en mulig verden hvor Z finner sted, og vi samtidig beskriver verdenen så fullstendig at vi kan kalle det en "koherent positiv tenkelighet", så har vi gode grunner for å utvide både den positive tenkeligheten fra prima facie til ideell, men også den negative tenkeligheten.

3.1.2 Prima facie negativ tenkelighet

La oss først starte med å vurdere hvorvidt Z er prima facie primært og sekundært negativt tenkelig.

Slik forrige kapittel viste, så handler negativ tenkelighet om hvorvidt saksforholdet innebærer en motsigelse.

Når vi vurderer den primære negative tenkeligheten så er det a priori motsigelser som er gjeldende, mens når vi vurderer den sekundære negative tenkeligheten, så er det a posteriori motsigelser vi er ute etter.

Siden vi vurderer dette prima facie, så er en kort vurdering alt som trengs.

Hvis vi da tar for oss den primære negative tenkeligheten først, så vil jeg hevde at ved første øyekast, så oppfyller Z kravene til dette.

Hva ville eventuelt vært en prima facie a priori motsigelse til Z?

De fleste a priori motsigelser til et saksforhold involverer en eller annen logisk motsigelse.

Slik at hvis vi kunne vist at Z inneholder en prima facie logisk umulighet, så kunne vi konkludert at Z ikke er prima facie primært negativt tenkelig.

Jeg opplever ved første gjennomgang av Z at det ikke inneholder en logisk motsigelse, og av den grunn velger jeg å konkludere med at Z er prima facie primært negativt tenkelig.

Hvis vi så skal ta for oss den sekundære negative tenkeligheten, så er min umiddelbare reaksjon, at Z ikke oppfyller kravene til dette.

Altså at Z inneholder en a posteriori motsigelse.

Jeg kan se for meg at Z, på bakgrunn av etablert vitenskap, er en mulig verden som er a posteriori umulig.

Jeg skal gå nærmere inn på hvorfor når jeg vurderer hvorvidt denne mangelen på sekundær negativ tenkelighet kan utvides fra prima facie til ideell.

Siden vi har konkludert med at Z er prima facie primært negativt tenkelig og det er slik at prima facie tenkelighet impliserer ideell tenkelighet, så er det naturlig å konkludere med at Z også er ideelt primært negativt tenkelig.

På samme måte er det naturlig å tenke at siden Z ikke er prima facie sekundært tenkelig, så er det heller ikke ideelt sekundært negativt tenkelig.

Selv om det er slik at vi har grunner til å utvide fra prima facie til ideell tenkelighet i dette tilfellet, så påpekte jeg i underkapittelet over at hvis vi klarer å påvise at Z er enten prima facie primært negativt tenkelig eller prima facie sekundært negativt tenkelig, så bør vi undersøke Zs primære eller sekundære positive tenkelighet.

Siden vi da har vist at Z er prima facie primært negativt tenkelig, så er det naturlig å gå videre til en vurdering av Zs primære positive tenkelighet.

I og med at det er små forskjeller mellom vurderingen av Zs primære og sekundære positive tenkelighet, så kommer jeg også til å vurdere om Z er sekundært positivt tenkelig, slik at vi har bedre grunnlag for å konkludere med at Z ikke er sekundært ideelt negativt tenkelig.

3.1.3 Prima facie positiv tenkelighet.

Når det kommer til om Z er positivt tenkelig, så blir saken med litt mer kompleks.

Som nevnt i kapittel 2, så tar positiv tenkelighet utgangspunkt i forestillinger.

Altså at vi forsøker å “se” for oss en slik verden.

“Se” for oss i denne sammenhengen kan deles inn i to.

På den ene siden så har vi perceptuell forestilling, hvor vi "ser" for oss et konkret scenario. Dette kan gjøres visuelt, audibelt, taktilt etc.

På den andre siden så har vi en modal forestilling.

Modal forestilling finner sted når det vi skal forestille oss er så kompleks og av en slik art at det ikke gir mening å snakke om visuelle, audible etc forestillinger.

Når det kommer til Z, så er det tydelig at en slik forestilling må være en modal forestilling; det er ikke mulig å perceptuelt forestille seg Z.

Spørsmålet som stiller seg er derfor om Z, forstått som en modal forestilling, er prima facie primært positivt tenkelig.

Hvis det skulle vise seg at Z er prima facie primært positivt tenkelig, så kan vi spørre om beskrivelsen av den modale forestillingen er av en så god karakter at vi kaller det en koherent positiv tenkelighet, slik at vi kan utvide den primære positive tenkeligheten fra prima facie til ideell.

Hvis vi nå snur oss til det konkrete spørsmålet om Zs prima facie primære positive tenkelighet, så kan vi allerede nå etablere at dette ikke innebærer et problem.

Å se for seg en rudimentær mulig verden hvor Z finner sted, er uproblematisk.

Feks en verden identisk med vår, men hvor det finnes noe som interakterer med relevante aktualiserte fysiske egenskaper på en slik måte at determineringen fra det fysiske til det mentale ikke finner sted.

Utfordringen er hvorvidt vi kan beskrive denne verdenen såpass godt at vi kan hevde at denne verdenen er både koherent og såpass utførlig beskrevet at vi kan postulere Zs ideelle positive tenkelighet.

For å finne ut av dette vil jeg forsøke å konstruere og eksplisere en mulig verden som understøtter Z.

Veien videre går ved å forsøke å eksplisere saksforholdet som understøtter eller verifiserer Z.

Et utgangspunkt for denne ekspliseringen er slik jeg ser det at denne mulige verdenen bør være så lik som mulig i forhold til vår verden, da dette øker kredibiliteten til denne mulige verdenens tenkelighet.

Grunnen til at dette øker kredibiliteten til denne mulige verdenens tenkelighet hviler på en antakelse om at utgangspunktet for tenkelighet er vår verden.

Sagt med andre ord; hvis det ikke er mulig å modalt forestille seg vår verden, den som vi faktisk vet eksisterer - jeg forsøker ikke å ta del i noen epistemologisk diskusjon angående vår kunnskap om verden, men å komme med et poeng -, så vil enhver verden være umulig å modalt forestille seg.

Hvis vår verden eksisterer - noe jeg ønsker å ta som utgangspunkt -, så er den tenkelig.

Slik sett så forstår jeg vår verden som utgangspunkt for hvilke verdener vi kan si er tenkelige.

Vi er altså ute etter - som jeg tok opp i innledningen av denne tenkelighetsanalysen - å beskrive en, eller flere, verden(er) hvor det finnes vesener som er fysisk identiske oss, men ikke mentalt identiske oss.

Det er ikke utenkelig at det finnes mange mulige verdener som understøtter Z, slik at hvis vi klarer å eksplisere flere, så vil dette være en styrke for Zs negative tenkelighet.

3.1.3.1 Mulig verden Z1.

Et eksempel på en mulig verden hvor Z finner sted kan se slik ut:

Denne mulige verdenen som jeg ser for meg er identisk med vår med unntak av to ting.

Det første er at, som er nødvendig for at Z skal finne sted, det finnes vesener der som er identiske som oss, fysisk, men de mangler fenomenal opplevelse.

Spørsmålet er hvordan dette kan ha seg?

Det er her forskjell nummer to kommer inn.

Denne mulige verdenen er identisk med vår fysisk, bortsett fra en vesentlig forskjell.

Det eksisterer en ekstra fysisk egenskap der.

Denne fysiske egenskapen er av en slik karakter at den blokker for fenomenal opplevelse.

Det som "skjer" i disse zombie-individene, er altså at de har identisk fysisk oppbygging og at informasjon prosesseres på samme måte som oss, men informasjonen er ikke sammenfallende med noen form for fenomenal bevissthet.

Grunnen til at denne informasjonen ikke sammenfaller med noen form for fenomenal bevissthet, er at det finnes noe som har en relasjon til det fysiske som blokker for fenomenal bevissthet.

En slik mulig verden ser jeg som tenkelig, da den eneste fysiske forskjellen mellom den og vår er at det finnes en ekstra egenskap.

På samme tid vil jeg hevde at en slik mulig verden gir et eksempel på en mulig verden hvor Z finner sted, og slik sett verifiserer den mulige verdenen Z1 Zs tenkelighet ved å understøtte Zs primære positive tenkelighet..

Men, på samme tid som det er en mulig verden hvor Z finner sted, så synes jeg eksempelet har sine klare svakheter.

Grunnen til dette er at i en verden som Z1, så er det mentale, eller rettere sagt mangelen på fenomenal opplevelse, en konsekvens av fysiske egenskaper.

I den mulige verdenen Z1 så blir det mentale determinert av det fysiske, og det er jo også dette fysikalisme hevder.

Slik at selv om vi kan hevde at Z er prima facie primært positivt tenkelig, så blir ikke lenger Z et eksempel på en mulig verden hvor fenomenal opplevelse ikke determineres av det fysiske.

Av den grunn - og fordi jo flere mulige verdener som understøtter Zs positive tenkelighet, desto sterkere blir vår begrunnelse for Zs negative tenkelighet - bør vi for argumentet sin skyld forsøke å konstruere en mulig verden, Z2, hvor det finnes vesener som er fysisk identisk oss og som mangler fenomenal opplevelse, men hvor det som verifiserer Zs tenkelighet ikke er en ekstra fysisk egenskap.

3.1.3.2 Mulig verden Z2.

Et annet eksempel på en mulig verden hvor Z finner sted kan konstrueres med utgangspunkt i Z1, men med en vesentlig forskjell, nemlig at vi bytter den ekstra fysiske egenskapen ut med en ikke-fysisk.

Den mulige verdenen Z2 er altså en verden som er identisk med vår egen, men hvor det er to forskjeller.

For det første, så er det som i Z1 slik at for at Z skal finne sted, så må Z2 inneholde vesener som er identiske oss, men hvor disse vesenene ikke har fenomenal opplevelse.

Det som er grunnen til at vesenene i Z2 ikke har fenomenal opplevelse er det samme som grunnen i Z1, bare med en vesentlig forskjell. Det finnes nemlig en ekstra egenskap i Z2, som blokker for fenomenal opplevelse.

Vesenene tar inn samme informasjon som oss, de prosesserer informasjonen på samme måte, men informasjonen er ikke sammenfallende med noen form for fenomenal bevissthet. Grunnen til at informasjonen ikke er sammenfallende med noen form for fenomenal bevissthet er at det i Z2 eksisterer en ekstra ikke-fysisk egenskap som blokker for den fenomenale opplevelsen.

Beskriver Z2 en konsistent mulig verden hvor Z finner sted?

For det første, Z finner sted.

For det andre, så er den eneste forskjellen mellom Z2 og vår aktuelle verden at det eksisterer en ekstra, ikke-fysisk egenskap.

Z2 blir også beskrevet på en så utførlig måte - vi kan i teorien beskrive denne verdenen like godt som vår egen - at den oppfyller kravene til detaljnivå.

Siden vår verden er tenkelig, så ser jeg som en videre konsekvens at Z2 er like tenkelig.

Det synes litt rart å skulle postulere ikke-fysiske egenskaper og at det er dette som må til for å beskrive en mulig verden hvor Z finner sted, men a priori er det ingenting som sier oss at ikke-fysiske egenskaper ikke kan eksistere, og jeg ser derfor dette som en tilfredsstillende måte å beskrive en mulig verden hvor Z finner sted.

Alt jeg søkte var å beskrive en mulig verden hvor Z finner sted, og at denne beskrivelsen var såpass nøyaktig at den oppfyller kriteriene for et "koherent" eksempel på at Z er positivt tenkelig.

Jeg vil dermed hevde at jeg har vist at Z er koherent modalt forestillbart, og som en konsekvens at Z er positivt tenkelig.

Ikke bare er Z primært prima facie tenkelig, men jeg vil også hevde at Z også er primært ideelt positivt tenkelig.

Jeg har til nå konkludert med at Z er ideelt primært positivt tenkelig og prima facie primært negativt tenkelig.

Det som da gjenstår er en vurdering av hvorvidt vi kan utvide fra prima facie negativ tenkelighet til ideell negativ tenkelighet, samt å vurdere om vår mangel på prima facie sekundær negativ tenkelighet kan utvides til at Z ikke er ideelt sekundært negativt tenkelig.

3.1.4 Sekundær tenkelighet

Som vi så i underkapittel 3.1.2, så påpekte jeg at Z ikke er prima facie sekundært negativt tenkelig.

Videre sa jeg også at jeg ville undersøke om Z var sekundært positivt tenkelig, for å få en god begrunnelse for å hevde at Z ikke er ideelt sekundært negativt tenkelig.

Av den grunn så tar jeg nå fatt på analysen av Zs sekundære positive tenkelighet.

Hvordan skal denne analysen utføres?

Vel, slik jeg ser det, så kan denne analysen nærmest kopiere strukturen til analysen av Zs primære tenkelighet med unntak av at innvendingene jeg leter etter er a posteriori innvendinger i motsetning til a priori innvendingene som preget den primære tenkeligheten. Det jeg er ute etter er altså en mulig verden hvor Z finner sted, samt at denne mulige verdenen ikke inneholder en a posteriori motsigelse.

I og med at denne analysen i praksis kan kopiere strukturen til analysen av primær positiv tenkelighet, så henter jeg herved inn de mulige verdenene Z1 og Z2.

Innebærer Z1 eller Z2 en a posteriori motsigelse?

Aller først, hva var den relevante forskjellen mellom disse verdenene?

Vel, Z1 er en verden identisk med vår, men hvor det finnes en ekstra fysisk egenskap som blokkerer for fenomenal bevissthet.

Z2 er også en verden som er identisk med vår, men hvor det finnes en ekstra ikke-fysisk egenskap som blokkerer for fenomenal bevissthet.

Hvis vi skal ta for oss Z2 først, så blir spørsmålet hvorvidt postuleringen av en ikke-fysisk egenskap er en a posteriori motsigelse.

Jeg vil hevde ja.

Det er vanskelig å eksplisere hvordan postuleringen av en ikke-fysisk egenskap er en a posteriori motsigelse, men jeg skal forsøke å peke på at det i det minste er store a posteriori innsigelser til Z2.

Det er spesielt to momenter jeg vil peke på.

For det første, så er de fleste enige om at vår verden er kausalt lukket med hensyn til det fysiske. Altså at vi kan til dels gjøre rede for hvor det blir av alle former for energi, og derav forstå alle mekanismer i vår verden som fysiske interaksjoner.

Sagt på en annen måte, så har enhver fysisk årsak en fysisk virkning.

Hvis vi stiller oss bak dette, så kan vi hevde at postuleringen av en ikke-fysisk egenskap er a posteriori problematisk.

Poeng to er mindre prinsipielt, men går ut på at det meste av anerkjent vitenskapelig enterprise IKKE postulerer noe ikke-fysisk.

Hvis man ser historisk på den vitenskapelige utviklingen, så har den fortløpende demystifisert fenomen, og forklart dem som fysiske eller relatert til noe fysisk.

På samme tid så representerer den nåværende vitenskapen en ganske koherent helhet, hvor fellesnevneren er at fenomen beskrives som fysiske eller relatert til noe fysisk.

Det er riktig nok ikke formulert noen brolover som forklarer relasjonen mellom de forskjellige fenomenene og noe fysisk - f.eks fra kjemi til fysikk -, men jeg vil hevde at vitenskapen tegner et stadig mer sammenhengende bilde, og i dette bildet hører ikke ikke-fysiske egenskaper hjemme.

Slik at hvis vi ser for oss en fremtidig vitenskap basert på den vi har i dag, så er det ikke veldig kontroversielt å hevde at den vil utelukke ikke-fysiske egenskaper.

Basert på dette, så vil jeg om ikke annet konkludere med at det er problematisk å hevde at Z2 verifiserer Zs sekundære ideelle positive tenkelighet. Så med utgangspunkt i at disse a posteriori innvendingene melder seg prima facie, og jeg ikke klarer å fjerne dem med

nærmere gjennomtenking, så synes jeg det er problematisk å utvide den sekundære positive tenkeligheten fra prima facie til ideell basert på kun Z2.

Hva så med Z1?

Inneholder Z1 en a posteriori motsigelse?

Jeg vil hevde nei.

Z1 inneholder en ekstra fysisk egenskap for å forklare hvordan vesenene som holder til der kan være fysisk identisk "oss", men mangle fenomenal bevissthet.

En ekstra fysisk egenskap som sådan er ikke problematisk på samme måte som en ikke-fysisk egenskap.

Ved postuleringen av en ikke-fysisk egenskap så fikk vi innvendinger på bakgrunn av at en slik egenskap går mot den etablerte vitenskapen.

Dette gjelder ikke ved postuleringen av en ekstra fysisk egenskap.

Denne ekstra fysiske egenskapen er riktignok ikke beskrevet i dagens fysikk, men den kan ikke utgjøre en a posteriori innsigelse på samme måte som den ikke-fysiske egenskapen gjorde.

Den ikke-fysiske egenskapen har vi gode grunner for å tro at ikke eksisterer i kraft av vitenskapens innsikter, mens når det kommer til den fysiske egenskapen, så hevder vitenskapen at det er slike egenskaper vår verden er konstituert av - altså fysiske, ikke nødvendigvis bevissthetsblokkende.

I og med at jeg ikke kan komme på noen a posteriori motsigelse til Z1 på samme måte som jeg kunne til Z2, så er jeg fristet til å si at Z1 verifiserer Zs sekundære positive tenkelighet, og at Z av den grunn er sekundært koherent positivt tenkelig.

Dog nevnte jeg når jeg analyserte Zs primære positive tenkelighet, at Z1 er en verden hvor fenomenal bevissthet blir determinert av det fysiske, da det er en fysisk egenskap som blokker for den fenomenale bevisstheten.

Slik sett så vil jeg hevde at selv om Z1 da verifiserer Zs sekundære positive tenkelighet, så er Z1 en mulig verden som ikke er relevant når vi skal vurdere Zs sekundære positive tenkelighet.

Da jeg ikke er i stand til å forestille meg andre mulige verdener som verifiserer Zs sekundære positive tenkelighet annet enn Z1 og Z2, og siden Z1 er en irrelevant verden mens Z2 er en verden som i henhold til mine intuisjoner ikke verifiserer Zs sekundære positive tenkelighet, så finner jeg det mest naturlig å konkludere med at Z ikke er hverken prima facie sekundært positivt tenkelig eller ideelt sekundært positivt tenkelig.

Nå som vi har foretatt analysen angående Zs sekundære positive tenkelighet, så er det på tide å ta opp tråden angående Zs ideelle sekundære negative tenkelighet.

Jeg har allerede konkludert med at Z ikke er prima facie sekundært negativt tenkelig, da jeg kunne skimte noen a posteriori innsigelser.

Disse a posteriori innsigelserne har jeg så gjort rede for i diskusjonen over.

Kort oppsummert så hevdet jeg at dagens vitenskapelige innsikter, og implikasjonene av disse fører til at ikke-fysiske egenskaper - som var det som forklarte forskjellen mellom Z2 og vår verden, og slik sett forklarte hvordan en zombie-verden kan tenkes - kan sees som meget usannsynlige.

Disse innvendingene vurderer jeg som såpass sterke, at jeg velger å konkludere med at Z ikke er ideelt sekundært negativt tenkelig.

Det vi så har kommet frem til er:

Z er ideelt primært positivt tenkelig.

Z er ideelt primært negativt tenkelig.

Z er ikke ideelt sekundært positivt tenkelig.

Z er ikke ideelt sekundært negativt tenkelig.

Videre vil jeg diskutere hvorvidt disse formene for tenkelighet impliserer mulighet, samt hvordan de impliserer mulighet.

I denne forbindelse vil jeg også vurdere viktigheten av Zs manglende sekundære tenkelighet.

3.2 Mulighet

Jeg vil å angripe dette punktet på to måter..

Aller først så vil jeg ta opp et argument som ofte figurerer i litteraturen, som hevder at tenkelighet impliserer mulighet.

Etter at jeg har gitt en grov analyse av dette argumentet, så kommer jeg til å bruke tid på å analysere hvorvidt de formene for tenkelighet som vi har påvist at Z har impliserer mulighet.

Helt til slutt så vil jeg bruke noe tid på å analysere viktigheten av Z's manglende sekundære tenkelighet.

Utgangspunktet for påstanden om at tenkelighet impliserer mulighet kommer fra et rimelig lett frem a priori argument som enkelt kan formuleres slik(Kirk, 2015, s.4):

1. Filosofiske zombier er tenkelige.
2. Hva enn som er tenkelig er mulig.
3. Ergo, filosofiske zombier er mulige.

Hvis vi skal kommentere dette argumentet prima facie, så kan er det passende å starte med å påpeke at argumentet som sådan består av 2 premisser og en konklusjon.

Premiss 1 har vi brukt ganske lang tid på å prøve å avklare, og vi har kommet frem til at filosofiske zombier, eller saksforholdet Z som jeg har kalt det, er tenkelig på noen måter og ikke tenkelig på andre måter.

En konsekvens av denne innsikten er at termen "tenkelig" er for upresis og at den bør byttes ut med de forskjellige typene tenkelighet vi har kommet frem til.

Premiss 2 på den andre siden har vi ikke brukt mye tid på.

"Hva enn som er tenkelig er mulig".

Som vi ser, så forholder dette premisset seg også til tenkelig på samme måte som premiss 1. Iom at vi har kommet frem til at vi med premiss 1 kan og bør bytte ut "tenkelig" med de forskjellige typene tenkelighet vi har kommet frem til, så ser dette også ut som en naturlig måte å angripe premiss 2 på.

Et eksempel på dette vil være:

1. Filosofiske zombier er prima facie primært positivt tenkelig.
2. Hva enn som er prima facie primært positivt tenkelig er mulig.
3. Ergo, filosofiske zombier er mulig.

Dette eksempelet gjør poenget mitt tydelig, men det er ikke et argument å stille seg bak.

Premiss 2 i denne argumentasjonsrekken er rett og slett ikke riktig.

Selv om vi kan etablere at noe er prima facie positivt tenkelig, så hinter dette kun til at saksforholdet er ideelt positivt tenkelig.

Det er store muligheter for at vi møter på a priori motsigelser i det vi søker å komme fra prima facie til ideell tenkelighet.

Av den grunn er påstanden "Hva enn som er prima facie primært positivt tenkelig er mulig", uriktig.

Men, selv om premiss 2 i denne argumentasjonsrekken er problematisk, så viser argumentasjonsrekken et passende skjelett for å argumentere for at visse former for tenkelighet impliserer mulighet.

3.2.1 Primær tenkelighet

For å ta et skritt tilbake, så er vi altså ute etter formuleringer av premiss 2 som vi deretter kan sette inn i en lignende argumentasjonsrekke for å undersøke om tenkeligheten vi har vist at Z har impliserer mulighet.

Som et utgangspunkt kan vi derfor starte med innsiktene vi fikk via vår tenkelighetsanalyse, omformulere premiss 2 i lys av dette, for så å ta stilling til hvorvidt en slik formulering av premiss 2 er en påstand vi kan stille oss bak.

Vi er ute etter å spille på lag med dette argumentet, så det vi er ute etter er tilfeller hvor vi har vist at Z er tenkelig, for så å se om en slik tenkelighet impliserer mulighet.

De to formene for tenkelighet som vi har vist at Z har er; Ideell primær positiv tenkelighet og ideell primær negativ tenkelighet.

Videre kan vi derfor komme med to utgaver av premiss 2:

(2) Hva enn som er ideelt primært positivt tenkelig er mulig.

(2') Hva enn som er ideelt primært negativt tenkelig er mulig.

Hvis vi så tar til oss at Z er vist primært tenkelig, og fyller inn denne innsikten i premiss 1, så skal vi se at argumentet blir vellykket, og at vi derfor kan ta oss tid til å ta premiss (2) og (2') på alvor.

Utgave med 2

1. Filosofiske zombier er ideelt primært positivt tenkelige.
2. Hva enn som er ideelt primært positivt tenkelig er mulig.
3. Ergo, filosofiske zombier er mulige.

Utgave med 2'

1. Filosofiske zombier er ideelt primært negativt tenkelige.
2. Hva enn som er ideelt primært negativt tenkelig er mulig.
3. Ergo, filosofiske zombier er mulige.

Med disse to utgavene så ser vi altså at argumentet utfyller sin hensikt og viser oss at filosofiske zombier er mulige.

Spørsmålet blir derfor om påstandene (2) og (2') er påstander vi kan stille oss bak.

For å belyse dette, så synes det hensiktsmessig å gjenta hva vi mener med å si at et saksforhold er ideelt primært positivt tenkelig og ideelt primært negativt tenkelig.

Hvis vi begynner med den positive tenkeligheten, så betyr dette at saksforholdet vi tenkelighetsanalyserer, Z, har vist seg å kunne bli understøttet av en konstruert verden, Z2. Vi har altså vist at vi kan konsistent og koherent beskrive en verden hvor Z finner sted, og at denne verdenen ikke innebærer noen a priori motsigelse.

På samme tid så er denne positive tenkeligheten blitt utvidet fra prima facie til ideell, noe som betyr at vi sier at denne mulige verdenen som understøtter Z, nemlig Z2, ikke vil vise seg å innebære noen a priori motsigelse selv ved ideell refleksjon.

Slik jeg ser det, så har vi vist at Z2 er en logisk konsistent verden, og derav at det er en logisk mulig verden.

Det finnes ikke innvendinger som sier at denne verdenen er logisk umulig.

Siden Z2 beskriver en konsistent logisk mulig verden, så betyr det at saksforholdet vi undersøker er logisk mulig.

På denne måten synes det for meg åpenbart at ideell primær positiv tenkelighet impliserer at saksforholdet som tenkelighetsanalyseres ikke bare er tenkelig, men også mulig.

Hvis vi så tar for oss den negative tenkeligheten, så betyr dette at saksforholdet vi tenkelighetsanalyserer, Z, har vist seg å ikke innebære noen motsigelser.

Siden det er primær tenkelighet vi har vist at Z har, så betyr dette at Z er fritt for a priori motsigelser.

På samme tid så er denne negative tenkeligheten blitt utvidet fra prima facie til ideell, noe som betyr at vi hevder at Z, ved ideell refleksjon ikke innebærer noen a priori motsigelse.

Altså har vi ved ideell primær negativ tenkelighet konkludert med at det ikke finnes noen gjeldende innvendinger mot at Z er logisk mulig.

Med forbehold om at utvidelsen fra prima facie til ideell negativ tenkelighet kan være ufullstendig, så synes denne negative tenkeligheten å være en meget god grunn til å hevde at Z er mulig.

Siden vi har vist at Z er både ideelt primært positivt tenkelig og ideelt primært negativt tenkelig, så har vi meget gode grunner til å konkludere med at Z er en logisk mulig verden.

Før vi går videre til å vurdere hvorvidt zombie-argumentet klarer å utføre sitt mål, nemlig å etablere at mine fysikalismeformuleringer ikke er sanne - målet til argumentet er ikke å vise at *mine* formuleringer er usanne, men formuleringer av fysikalisme som sådan -, så må vi ta opp igjen tråden vedrørende Zs manglende sekundære tenkelighet.

3.2.2 Sekundær tenkelighet.

Vi har altså konkludert med at Z er hverken ideelt sekundært positivt tenkelig eller ideelt sekundært negativt tenkelig.

Hva betyr dette?

Vel, vi kan starte med å sette denne innsikten inn i samme skjelettet som vi brukte over for å vise at primær tenkelighet impliserte logisk mulighet, og slik se om dette fører oss noen vei.

Vi formulerer derfor to nye utgaver av premiss 2 fra underkapittelet over, men tilpasser dem til sekundær tenkelighet.

(2s) Hva enn som er ideelt sekundært positivt tenkelig er mulig.

(2s') Hva enn som er ideelt sekundært negativt tenkelig er mulig.

Ved hjelp av disse to premissene, samt innsikten om at filosofiske zombier hverken er ideelt sekundært positivt tenkelig eller ideelt sekundært negativt tenkelig, så kan vi formulere to argumenter.

Utgave med 2s

1. Filosofiske zombier er ikke ideelt sekundært positivt tenkelig.
2. Hva enn som er ideelt sekundært positivt tenkelig er mulig
3. Ergo, filosofiske zombier er ikke mulig.

Utgave med 2s'

1. Filosofiske zombier er ikke ideelt sekundært negativt tenkelig.
2. Hva enn som er ideelt sekundært negativt tenkelig er mulig.
3. Ergo, filosofiske zombier er ikke mulig.

I begge tilfellene, så får vi som konklusjon at filosofiske zombier ikke er mulig.

Dette står i strid med konklusjonen fra forrige underkapittel, men det er en vesentlig forskjell ute og går, nemlig at vi her snakker om sekundær tenkelighet.

La oss nok en gang gå tilbake til hva dette egentlig betyr.

I vårt forsøk på å etablere sekundær positiv tenkelighet, så søkte vi å konstruere verdener som skulle understøtte at Z var sekundært positivt tenkelig.

Jeg beholdt de samme konstruerte verdenene som fra den primære tenkelighetsanalysen, Z1 og Z2, og undersøkte hvorvidt disse inneholdt a posteriori motsigelser.

Z1 viste seg fort å være irrelevant, men Z2 var en god verden for å undersøke Zs positive tenkelighet.

Det som viste seg i vår undersøkelse av hvorvidt Z2 inneholdt noen a posteriori motsigelser, var at vi kunne etablere at det var sterke grunner til å hevde at Z2 innebar akkurat dette.

Vi viste med andre ord at Z2 var a posteriori umulig.

På bakgrunn av dette konkluderte vi at Z som sådan var a posteriori umulig.

På samme tid ga dette oss gode grunner til å hevde at Z ikke var sekundært negativt tenkelig.

Altså at Z var et saksforhold som innebar a posteriori motsigelser.

Med forbehold om at min argumentasjon for at overgangen fra prima facie sekundær negativ tenkelighet til ideell sekundær negativ tenkelig ikke var vellykket kan være feilbarlig, så har vi meget gode grunner til å konkludere med at en Z ikke er a posteriori mulig.

For å oppsummere, så har vi altså kommet frem til at saksforholdet vi har analysert er a priori mulig, men a posteriori umulig.

La oss nå se disse konklusjonene opp mot mine formuleringer av fysikalisme, for å se om zombie-argumentet er vellykket.

3.3 Vurdering av zombie-argumentet s vellykkethet.

Helt til sist i dette kapittelet tenker jeg å ta opp igjen de fysikalismeformuleringene som fremkom i kapittel 1, og se om zombie-argumentet lykkes i å vise at fysikalisme slik formulert ikke er sant.

De formuleringene jeg valgte å ta med meg fra kapittel 1 var:

(12) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer nomologisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(13) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer metafysisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

(14) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer logisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Selv om jeg presenterte formuleringene i denne rekkefølgen, så er ikke dette rekkefølgen jeg kommer til å bruke her.

I dette underkapittelet kommer jeg til å først vurdere zombie-argumentets vellykkethet overfor formulering (14), så overfor formulering (12), før jeg til slutt kommer til den formuleringen som jeg forstår som betegnende for en minimal fysikalisme, nemlig formulering (13).

For å vurdere zombie-argumentets vellykkethet, så er det nødvendig å se formuleringene jeg har tatt med meg opp mot selve argumentet,

Av den grunn kan vi ta opp igjen de tre sentrale spørsmålene som jeg formulerte i kapittel 2.

1. Er det mulig å se for seg en verden som er et fysisk duplikat av vår, men som ikke er et fullstendig duplikat. Altså, er en zombie-verden tenkelig?

2. Sett at vi klarer å påvise at en zombie-verden er tenkelig.

Hva slags tenkelighet har dette saksforholdet, og fører en slik tenkelighet til mulighet.

3. Sist, men ikke minst.

Sett at vi klarer å påvise at en slik verden ikke bare er tenkelig, men også mulig med utgangspunkt i *noen* av de forståelse av mulighet som vi har lagt til grunn.

Kan det allikevel hende at det er andre momenter som fører til at en slik verden er umulig?

Da de to første spørsmålene kan besvares uavhengig av hvilken formulering av fysikalisme vi ser den opp imot, så ser jeg det som hensiktsmessig å ta opp de to første spørsmålene i plenum, før jeg går videre til å vurdere spørsmål 3 mer spesifikt i henhold til de tre formuleringene av fysikalisme.

La oss først ta en titt på spørsmål 1.

1. Er det mulig å se for seg en verden som er et fysisk duplikat av vår, men som ikke er et fullstendig duplikat. Altså, er en zombie-verden tenkelig?

Spørsmålet er ganske tydelig; er en zombie-verden tenkelig?

Etter en lengre tenkelighetsanalyse kom vi frem til at en zombie-verden, som vi valgte å titulere med Z, var både ideelt primært positivt tenkelig og ideelt primært negativt tenkelig, mens den ikke var ideelt sekundært positivt tenkelig og ideelt sekundært negativt tenkelig.

Vi bemerket at overgangen fra prima facie tenkelighet til ideell tenkelighet kunne være feilaktig, men jeg mener vi har gode grunner til å konkludere med at Z er tenkelig på disse overnevnte måtene.

Av den grunn blir svaret til spørsmål 1 både ja og nei.

En zombie verden er primært tenkelig, men ikke sekundært tenkelig.

Sagt på en annen måte; en zombie-verden er a priori tenkelig, men ikke a posteriori tenkelig.

Hva med spørsmål 2?

2. Sett at vi klarer å påvise at en zombie-verden er tenkelig.

Hva slags tenkelighet har dette saksforholdet, og fører en slik tenkelighet til mulighet.

Første del av spørsmålet har vi allerede svart på, Z er ideelt primært positivt tenkelig og ideelt primært negativt tenkelig, men ikke ideelt sekundært positivt tenkelig og ideelt sekundært negativt tenkelig.

Oppfølgingsspørsmålet er som sådan om disse formene for tenkelighet fører til mulighet.

Dette besvarte vi i underkapittel 3.2

Vi vurderte først i 3.2.1 om hvorvidt Zs ideelle primære positive tenkelighet og ideelle primære negative tenkelighet førte til at vi kunne si at Z var mulig.

Det vi kom frem til var at siden disse tenkelighetsformene sier at det finnes verdener hvor Z finner sted, og disse verdenene i kraft av sin ideelle primære tenkelighet, er logisk mulige, så kunne vi konkludere med at Z ikke bare var logisk tenklig men også logisk mulige.

I underkapittel 3.2.2 vurderte vi hvorvidt Zs manglende ideelle sekundære tenkelighet kunne si oss noe om Zs mulighet.

Vi kom frem til at siden sekundær tenkelighet vurderte a posteriori innvendinger, og vi ikke kunne etablere at Z var sekundært tenkelig på noen måter, så måtte vi konkludere med at Z ikke er a posteriori mulig.

Slik sett har vi vist at Z er a priori mulig, men ikke a posteriori mulig.

Den videre gangen blir derfor å vurdere om Zs a priori mulighet og a posteriori umulighet har innvirkning på zombie-argumentets vellykkethet ovenfor de tre formuleringene av fysikalisme vi har tatt med oss.

Som spørsmål 3 spør; Kan det allikevel hende at det er andre momenter som fører til at en slik verden er umulig?

3.3.1 Logisk superveniens

Aller først kan vi ta opp igjen formuleringen av fysikalisme hvor relasjonen er logisk superveniens.

(14) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer logisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Det som skiller denne formuleringen fra de to andre, er altså at vi setter som et krav at superveneringen fra enhver aktualiserte egenskap til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er) holder med logisk nødvendighet.

Dette betyr at i enhver logisk mulig verden, så skal enhver aktualisert egenskap supervenere på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

Men, som zombie-argumentet hevder, så går det ann å se for seg en verden hvor det er noen egenskaper - spesifikt de som utgjør fenomenal bevissthet - som ikke supervenerer på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

Ikke bare går det ann å se for seg en slik verden, men vi har også konkludert med at en slik verden er logisk mulig.

Siden vi har vist at en zombie-verden er logisk mulig, og formuleringen med logisk superveniens hevder at superveneringen holder med logisk nødvendighet, så betyr dette at argumentet er vellykket.

En zombie verden er logisk mulig, og av den grunn supervenerer ikke alle aktualiserte egenskaper logisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

Sagt med andre ord; zombie-argumentet er vellykket mot formulering (13)

3.3.2 Nomologisk superveniens

Som ved forrige underkapittel, så kan vi starte med å ta opp igjen den aktuelle fysikalismeformuleringen.

(12) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer nomologisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Det som skiller denne formuleringen fra de to andre, er at superveneringen fra enhver aktualisert egenskap til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er) holder med nomologisk nødvendighet.

Å hevde at noe holder med nomologisk nødvendighet er nok i denne sammenhengen litt misvisende.

Vanligvis når man snakker om nødvendige relasjoner, så er det snakk om logisk nødvendighet eller metafysisk nødvendighet.

Disse to formene for nødvendighet hevder at nødvendigheten enten holder for alle logisk mulige verdener eller at den holder for alle metafysisk mulige verdener.

Men, i tilfellet med nomologisk nødvendighet, så hevder vi at relasjonen skal holde i alle mulige verdener som er nomologisk identisk vår.

Dette er en betraktelig mindre gruppe mulige verdener.

På samme tid så er det slik at det er snakk om identitet i forhold til vår verdens lover, og hvilke lover som holder er et contingent forhold.

Vi bør derfor heller snakke om en contingent relasjon fremfor en nødvendig relasjon.

Men tilbake til spørsmålet om zombie-argumentet er vellykket mot denne fysikalismeformuleringen.

Er Z2, verdenen som verifiserte Zs tenkelighet og mulighet en nomologisk identisk verden til vår?

Dette svaret er åpenbart.

Z som sådan, er ikke en verden som er nomologisk identisk vår verden.

Hadde den vært det, så hadde en klone av meg vært bærer av fenomenal bevissthet.

Det må være en forskjell i lover eller fakta i Z for at en slik verden skal kunne være mulig.

På denne måten kan vi si at siden vi holder en nomologisk superveniens, og bare hevder at superveniensrelasjonen holder i alle verdener som er nomologisk identisk vår, så er ikke Z2 en verden som er relevant.

Av den grunn er ikke zombie-argumentet vellykket hvis vi holder en nomologisk superveniens.

Et annet poeng er at vi har vist at Z ikke er sekundært tenkelig og derfor ikke sekundært mulig.

Siden Z ikke er sekundært mulig og nomologisk superveniens er et a posteriori contingent forhold, så betyr det at premiss 5 faller.

Jeg skal gå nærmere inn på dette når jeg under vurderer om zombie-argumentet er vellykket mot metafysisk superveniens.

David Chalmers er forsåvidt enig i dette, han går med på at det mentale supervenerer på det fysiske i vår verden og i alle verdener som har de samme lovene og fysiske faktaene som vår verden.

Naturlig superveniens kaller han det.

Zombie-argumentet er for ham ikke et argument mot nomologisk superveniens.

Innvendingen hans er derimot at dette ikke er tilstrekkelig.

Det holder ikke å hevde at superveniensrelasjonen bare er et contingent forhold, det må være nødvendig.

Hvorvidt dette betyr at en nomologisk superveniens er en utilstrekkelig formulering av fysikalisme skal vi ta opp i siste kapittel.

Vi kan derfor oppsummere dette underkapittelet med å si at hvis vi holder en nomologisk superveniens, så er ikke zombie-argumentet vellykket.

3.3.3 Metafysisk superveniens

Nok en gang starter vi med å ta opp igjen formuleringen.

(13) "Fysikalisme er sann, høbh, enhver aktualiserte egenskap er fysisk eller supervenerer metafysisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er)"

Det som skiller denne formuleringen fra de to andre, er at den hevder at relasjonen fra enhver aktualiserte egenskap til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er) er en relasjon av metafysisk nødvendighet.

Dette betyr at i enhver metafysisk mulig verden, så skal denne relasjonen holde.

Dog viser zombie-argumentet at Z er både en tenkelig verden og en logisk mulig verden.

Slik sett ser det ut som argumentet er vellykket, men det er en vesentlig forskjell her.

Siden formulering (14) hevdet logisk nødvendighet, så kunne vi ved å vise at Z var logisk mulig avkrefte at en slik formulering av fysikalisme var sann.

Men, finnes det en vesensforskjell mellom logisk og metafysisk nødvendighet som utgjør en vesentlig forskjell?

Svaret på det er ja.

Dette kan begrunnes på to måter.

Det første poenget er et a priori argument basert på den metafysiske fysikalismeformuleringen, og er et lignende poeng som det angående nomologisk fysikalisme. Selv om vi har vist at Z er en logisk mulig verden, så er ikke dette en relevant verden for en slik formulering.

Vi har hevdet at superveniensrelasjonen fra det mentale til det fysiske holder med metafysisk nødvendighet.

Altså at relasjonen holder i alle metafysisk mulige verdener.

Dette betyr at Z2, eller forsåvidt hele Zs mulighet, er irrelevant.

En verden hvor folk har en identisk fysisk oppbygging som oss men mangler fenomenal bevissthet er en verden som er metafysisk umulig, den kan ikke eksistere.

Superveniensrelasjonen fra det mentale til det fysiske *holder*, uansett.

Det er det som er hele poenget med en slik formulering.

Sammensetningen vår som forklarer hvordan vi kan være bærere av fenomenal bevissthet er fysisk eller supervenerer på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er), uansett hvilken metafysisk mulig verden en ser for seg. Hvis ikke så er den metafysisk umulig.

Det andre poenget er en av innsiktene som viste seg i tenkelighetsundersøkelsen vår.

Slik jeg forstår metafysisk superveniens, så er det en relasjon av a posteriori nødvendighet.

Slik at når vi viste at Z ikke var sekundært tenkelig, og derfor heller ikke sekundært mulig, så så faller premiss 5 i zombie-argumentet.

5. Siden jeg kan se for meg en slik mulig verden, og tenkelighet impliserer mulighet, så kan det eksistere en slik mulig verden.

Jeg kan ikke sekundært se for meg en slik mulig verden.

Vi fant to - i mine øyne - tungtveiende a posteriori innvendinger til Zs tenkelighet, slik at Z er ikke sekundært mulig.

Siden vi da forstår metafysisk superveniens som en relasjon av a posteriori nødvendighet, og verdenen som skulle vise at fysikalisme ikke kan holde med nødvendighet innebærer kraftige a posteriori innvendinger, så fører dette til at zombie-argumentet ikke er vellykket.

Holder vi en metafysisk superveniens, så er ikke zombie-argumentet vellykket.

3.4 Minimal fysikalisme.

Som nevnt i kapittel 1, så vil jeg ta opp igjen tråden om hvorvidt formulering (12), (13), eller (14) uttrykker det jeg forstår som minimal fysikalisme.

Det jeg definerte som minimal fysikalisme, var en som tilfredsstiller kravene for tilstrekkelighet og nødvendighet.

Er det noen av formuleringene som ikke er tilstrekkelige, og er det noen av formuleringene som ikke er nødvendige?

Hvis vi starter med formulering (12), den som hevdet nomologisk nødvendighet, så så vi at David Chalmers hevdet at denne var utilstrekkelig.

Grunnen hans for å hevde dette er at hvis vi holder en nomologisk, eller naturlig superveniens som Chalmers kaller det, så uttrykker denne et contingent forhold og ikke et nødvendig. Faren som Chalmers peker på er at vi risikerer å måtte postulere noen fundamentale lover som forklarer hvordan disse kontingente forholdene kan finne sted, eller at vi må hevde at disse kontingente forholdene selv er fundamentale lover.

Chalmers påpeker at fundamentale lover er stedet hvor forklaring stopper, og slik sett så blir en fysikalismeformulering med nomologisk superveniensrelasjon ontologisk kostbart(Chalmers, 1996, s. 88-89).

Vi postulerer et unødvendig forklaringsnivå.

Slik jeg forstår det sier at han enten så er dette tilfeldig, og derav er det fåfengt å skulle formulere en tese som uttrykker denne tilfeldigheten, eller så hviler disse tilfeldighetene på andre lovmessigheter som vi ikke kan forklare.

Fremfor å da postulere dette mellomleddet, som enten er tilfeldig eller avhengig av andre lovmessigheter, så mener han at vi skal gå rett til å postulere lovmessigheten som forklarer tilfellet.

Dette oppfatter jeg som et ok argument i dette tilfellet, og jeg velger derfor å stille meg bak at formulering (12) er en utilstrekkelig formulering av fysikalisme fordi det er en contingent relasjon.

Siden dette er en utilstrekkelig formulering av fysikalisme, så kan vi ikke kalle dette en minimal fysikalisme.

Hvis vi så skal gå videre til formulering (14), den som hevdet logisk nødvendighet, så vil jeg hevde at dette ikke er en nødvendig formulering av fysikalisme.

Det å kreve at determineringen fra det fysiske til det mentale må finne sted i alle logisk mulige verdener synes for meg alt for strengt.

Utgangspunktet for å postulere fysikalisme er for meg et ønske om å forklare og forstå vår verden. Som Chalmers også innrømmer; det synes overveiende sannsynlig at det mentale supervenerer på det mentale i vår verden, altså naturlig eller nomologisk.

I det man da formulerer fysikalisme på en slik måte at funnet av en logisk mulig verdenen hvor denne relasjonen ikke holder, får den konsekvensen at fysikalisme ikke er sant, så har man slik jeg ser det stilt for strenge krav til fysikalisme.

Det synes fåfengt å i dette tilfellet forsøke å begrunne en slik teori utelukkende ved hjelp av a priori resonnementer.

Jeg velger derfor å konkludere med at formulering (13) er en unødvendig formulering av fysikalisme.

Siden denne formuleringen ikke er nødvendig, så kan vi ikke kalle dette en minimal fysikalisme.

Hvis vi så snur oss til den siste formuleringen av fysikalisme, nemlig (13), den formuleringen som uttrykker at relasjonen mellom det fysiske og det mentale holder med metafysisk nødvendighet, så vil jeg hevde at dette er en formulering som uttrykker en minimal fysikalisme.

Dette kan begrunnes på to måter.

For det første, så børter den på utilstrekkeligheten til formulering (12).

Formulering (12) var utilstrekkelig fordi den postulerte et en kontingent relasjon.

Formulering (13) derimot hevder at denne relasjonen holder med metafysisk nødvendighet.

På denne måten unngår vi å postulere et mellomledd som kan vise seg å være overflødig, samtidig som vi unngår å forsøke å “lovmessiggjøre” en tilfeldighet.

På den andre siden så vil jeg hevde at en slik formulering også løser problemet som formulering (14) møtte på, nemlig at den uttrykte et krav som ikke var nødvendig.

Formulering (14) krevde som sagt at determineringen fra det fysiske til det mentale skulle finnes sted i alle logisk mulige verdener.

Dette løser formulering (13) ved å hevde at determineringen fra det fysiske til det mentale skal finne sted i alle metafysisk mulige verdener.

På denne måten kunne vi hevde at selv om Z er logisk mulig, så er Z metafysisk umulig da determineringen fra det fysiske til det mentale holder med metafysisk nødvendighet.

Slik sett så står vi igjen med en formulering som jeg mener er et uttrykk for minimal fysikalisme, nemlig formulering (13) hvor vi hevder at enhver aktualisert egenskap er fysisk, eller supervenerer metafysisk på en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er).

Grunnen til at jeg mener det er uttrykk for en minimal fysikalisme er at den unnsliper innvendingene om utilstrekkelighet som formulering (12) slet med, samtidig som den også unngår innvendingene mot unødvendighet som formulering (14) slet med.

For å oppsummere mine funn, så har jeg vist at zombie-argumentet er vellykket mot formulering (14), men at denne formuleringen ikke uttrykker minimal fysikalisme, da den er for streng. Den setter sterkere krav til fysikalisme enn det jeg hevder er nødvendig.

På samme tid viste det seg at zombie-argumentet ikke var vellykket mot formulering (12), da en zombie-verden per definisjon ikke er en identisk verden til vår, samt at det ikke var sekundært tenkelig.

Dog viste det seg at en slik formulering av fysikalisme ikke kunne sies å være uttrykk for en minimal fysikalisme.

Formuleringen postulerte et ekstra forklaringsnivå eller forsøkte å lage en lov ut av et contingent forhold, og formuleringen er slik sett for svak.

Den setter svakere krav til fysikalisme enn det vi kan hevde er tilstrekkelig.

Til slutt viste jeg at zombie-argumentet heller ikke var vellykket mot formulering (13).

Dog viste det seg at vi kunne imøte innvendingene som formulering (12) møtte angående utilstrekkelighet, og vi har derfor kommet frem til en formulering av fysikalisme som zombie-argumentet ikke tilbakeviser, samtidig som den er tilstrekkelig.

På samme tid så setter ikke en slik formulering for strenge krav til fysikalisme, og slik imøtegår den unødvendighetsinnvendingene som formulering (13) møtte.

Vi sitter derfor igjen med en formulering av fysikalisme, (13), som uttrykker at superveniensrelasjonen fra enhver aktualiserte egenskap til en eller flere aktualisert(e) fysisk(e) egenskap(er) holder med metafysisk nødvendighet.

Denne formuleringen har jeg argumentert for at oppfyller kravene til tilstrekkelighet og nødvendighet.

På samme tid, så viste det seg at zombie-argumentet ikke var vellykket hvis vi holdt en slik formulering.

Slik sett så kan vi oppsummere med at zombie-argumentet ikke er vellykket hvis man legger til grunn en minimal fysikalisme.

4. Referanseliste

Chalmers, D. (1996) *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. New York: Oxford University Press.

Chalmers, D. (2002) *Does Conceivability Entail Possibility?* Tilgjengelig fra:
<http://consc.net/papers/conceivability.html> (Hentet: 15. August. 2016)

Kirk, R. (2015) *Zombies*. Tilgjengelig fra <http://plato.stanford.edu/entries/zombies/>
(Hentet: 05. Juni. 2016)

Lewis, D. (1994) *Reduction of mind*. I S. Guttenplan (ed), *A Companion to the Philosophy of Mind*. Oxford: Blackwell.

Maslin, K.T. (2011) *An Introduction to the Philosophy of Mind*. 2 utg. Cambridge: Polity Press.

Stoljar, D. (2010) *Physicalism*. Routledge.

Stoljar, D. (2015) *Physicalism*. Tilgjengelig fra: <http://plato.stanford.edu/entries/physicalism/>
(Hentet: 28. Februar. 2016)